

Niina Kokkonen

**KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN KANSAINVÄLISTYMISPALVELU-
JEN KEHITTÄMINEN**

Opinnäytetyö
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Matkailun koulutusohjelma
Kevät 2009

**Kajaanin
ammattikorkeakoulu**

OPINNÄYTETYÖ TIIVISTELMÄ

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	Koulutusohjelma Matkailun restonomi
Tekijä(t) Niina Kokkonen	
Työn nimi Kajaanin AMK: n kansainvälistymispalvelujen kehittäminen	
Vaihtoehtoiset ammattiopinnot	Ohjaaja(t) Anneli Karppinen, Simo Määttä
	Toimeksiantaja Kajaanin Amk: n kv-palvelut Meira Kaikkonen
Aika Kevät 2009	Sivumäärä ja liitteet 50 + 18
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää Kajaanin ammattikorkeakoulun tarjoamia kansainvälistymismahdollisuuksia lähteville opiskelijoille sekä kartoittaa opiskelijoiden mielipiteitä tietyistä koulun kv-toimiston toiminnoista. Tutkimusongelmana oli selvittää, minkä vuoksi Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kiinnostus ulkomailla tapahtuvaa vaihto-opiskelua sekä harjoittelua kohtaan ei ole kovin suurta. Tutkimusongelmana oli myös selvittää opiskelijoiden mielipiteitä kv-toimiston toiminnoista, kuten kv-infoista.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella lomakekyselyllä. Opettajat jakoivat kyselylomakkeet ositetun otannan perusteella valituille luokille maaliskuussa 2009 ja lomakkeita palautettiin kaikkiaan 97 kappaletta. Tutkimusaineisto käsiteltiin SPSS -tilastomenetelmän avulla. Graafiset kuvat esitettiin käyttäen pääasiassa SPSS -tilastomenetelmää, kuitenkin yksi kuvio tehtiin Excel -taulukkolaskentaohjelman avulla.</p> <p>Tuloksista ilmeni, että suurimmat syyt siihen, etteivät opiskelijat hakeudu vaihto- tai harjoittelujaksolle ulkomaille, olivat sosiaaliset tekijät, kielitaidon puute, taloudelliset seikat ja käytännön järjestelyt. Tulosten perusteella on laadittu kehitysehdotuksia. Koulu voi omaa toimintaansa tehostamalla saada parempia tuloksia, mutta kuitenkin kaikkiin tekijöihin koulu ei voi vaikuttaa.</p> <p>Tuloksista ilmeni myös se, että opiskelijat ovat kokeneet kv-toimiston järjestämät kv-infot hyvin tarpeellisiksi. Kajaanin ammattikorkeakoulun tarjoamaan yhteistyökoulu tarjontaan oliin pääosin hyvin tyytyväisiä, mutta pientä tyytymättömyyttä esiintyi tekniikan ja liikenteen alalla.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	Kansainvälisyys
Säilytyspaikka	☐ Kajaanin ammattikorkeakoulun Kaktus-tietokanta ☐ Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto

School School of Tourism	Degree Programme Hospitality Management
Author(s) Niina Kokkonen	
Title Development of Internationalization Services at Kajaani University of Applied Sciences	
Optional Professional Studies	Instructor(s) Anneli Karppinen, Simo Määttä
	Commissioned by International office of Kajaani University of Applied Sciences, Meira Kaikkonen
Date Spring 2009	Total Number of Pages and Appendices 50 + 18
<p>The purpose of this thesis was to develop internationalization opportunities for students applying for exchange studies offered by Kajaani University of Applied Sciences. Clarifying students' opinions on the operations of the International Office was another objective. The research problem was to define the reasons why the students are not so interested in exchange programmes and practical training periods abroad.</p> <p>Quantitative research was the method used in this thesis. The questionnaire was distributed by teachers to selected classes in March 2009. The number of responses was 97. The research material was then processed by SPSS software. The graphics were made by using the SPSS software and Excel spreadsheet.</p> <p>As a result of this research, the main reasons for lack of interest in studying or working abroad seemed to be social factors, lack of language skills, financial situation and practical arrangements. In order to increase the amount of students participating in exchange and practical training periods, some development proposals were made. However, Kajaani School of Applied Sciences cannot have an influence in all these factors.</p> <p>Students seemed to be mainly satisfied with the operations of the International Office, e. g. internationalization briefings. A major part of the students was also satisfied with the variety of partner schools abroad, however the engineering students were less satisfied.</p>	
Language of Thesis	Finnish
Keywords	
Deposited at	☐ Kaktus Database at Kajaani University of Applied Sciences ☐ Library of Kajaani University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KANSAINVÄLISTYVÄ OPISKELUYMPÄRISTÖ	2
2.1 Kansainvälisyys ammattikorkeakouluissa	2
2.1.1 Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia	3
2.1.2 Ammattikorkeakoulujen liikkuvuustavoitteet	4
2.2 Kansainvälisyys Kajaanin ammattikorkeakoulussa	5
2.2.1 Kajaanin AMK: n kansainvälisen toiminnan suunnitelma	6
2.2.2 Opiskelijavaihto	9
2.2.3 Harjoittelijavaihto	10
2.2.4 Valmennus kansainväliseen vaihtoon	11
2.2.5 Vaihto-ohjelmat	11
2.2.6 Yhteistyökorkeakoulut	13
2.3 Yhteenveto	14
3 TILASTOLLINEN TUTKIMUS	15
3.1 Tutkimusprosessi	15
3.2 Hyvän tutkimuksen perusvaatimukset	17
3.2.1 Validiteetti	18
3.2.2 Reliabiliteetti	18
3.3 Tutkimusmenetelmä	18
3.4 Lomakkeen laatiminen	19
3.4.1 Suljetut ja avoimet kysymykset	20
3.4.2 Saatekirje	21
3.5 Perusjoukko ja otos	21
4 TUTKIMUSTULOKSET	23
4.1 Vastaajien perustiedot	24
4.2 Opiskelijavaihto	26
4.3 Harjoittelu ulkomailla	34
4.4 Kiinnostus kansainvälistymiseen	39
5 POHDINTA	46

LÄHTEET

51

LIITTEET

1 JOHDANTO

Monet suomalaiset organisaatiot ovat siirtäneet toimintojaan ulkomaille ja siirtyneet toimimaan kansainvälisessä toimintaympäristössä. Toiminta kansainvälistyneessä työelämässä edellyttää työntekijöiltä erityisiä taitoja, kuten kielitaitoa, jonka vuoksi kansainvälistymisestä on tullut merkittävä painopistealue Suomen korkeakoulutuksessa.

Kansainvälisyyttä on pyritty tuomaan myös Kajaanin ammattikorkeakoulun toimintaan. Se tarjoaa ja tukee monia kansainvälistymismuotoja. Kansainvälistymään lähteville opiskelijoille koulu tarjoaa mahdollisuudet vaihto-opiskeluun, työharjoitteluun ulkomailla, opintomatkoihin sekä kotikansainvälistymiseen. Tämän lisäksi Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa opiskelumahdollisuuksia saapuville opiskelijoille, joita ovat ulkomaalaiset tutkinto- sekä vaihto-opiskelijat. Opiskeluaikainen kansainvälistymiskokemus auttaa opiskelijoita kasvattamaan ammatillisia valmiuksia, ja monet työnantajat arvostavat kokemusta, joten se voi myös auttaa työllistymisessä valmistumisen jälkeen. Kajaanin ammattikorkeakoulusta kansainväliseen vaihtoon ja harjoitteluun lähtevien opiskelijoiden määrät vaihtelevat vuosittain, mutta tavoitteiden mukaan määrien tulisi olla suuremmat.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia ja kehittää Kajaanin ammattikorkeakoulun tarjoamia kansainvälistymismahdollisuuksia lähteville opiskelijoille. Työssä kartoitetaan myös opiskelijoiden mielipiteitä Kajaanin ammattikorkeakoulun kv-toimiston toiminnasta, jotta toimintaa voidaan edelleen kehittää. Tavoitteena on saada tulevaisuudessa useampia opiskelijoita lähtemään ulkomaille vaihtoon ja/tai harjoitteluun.

2 KANSAINVÄLISTYVÄ OPISKELUYMPÄRISTÖ

Suomalainen yhteiskunta on kansainvälistynyt ja muuttunut monikulttuurisemmaksi voimakkaasti viimeisen 10–15 vuoden aikana. Suomalaiset yritykset ovat alkaneet toimimaan kansainvälisessä toimintaympäristössä ja lisänneet erityisesti tuotannollisia investointeja ulkomaille. (Garam 2005, 5.) Toiminta kansainvälistyvässä työelämässä edellyttää kaikilta korkeakoulututkinnon suorittaneilta vuorovaikutustaitoja, hyvää kielitaitoa ja monipuolista kulttuurista osaamista, jotka ovat kansainvälistymisen perustaitoja (Opetusministeriö 2008 a, 6).

Kansainvälistyminen on ollut myös yksi korkeakoulupolitiikan painopistealue 1980-luvun lopulta lähtien. Koulutuksessa kansainvälistyminen näkyy muun muassa opiskelijaliikkuvuuden eli opiskelija- ja harjoittelijavaihdon lisääntymisenä sekä viime vuosina myös suomalaisen korkeakoulukampuksen muuttumisena monikulttuuriseksi. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa tavoitteena on saada opiskelijavaihtoon lähtevien määrä sekä ulkomaisten, Suomessa tutkintoaan suorittavien opiskelijoiden määrä kasvamaan. (Garam 2005, 5.)

Perusteluina korkeakoulutuksen kansainvälistymiseen ja sen tarpeeseen on käytetty neljänlaisia argumentteja: koulutukselliset, taloudelliset, kulttuuriset ja poliittiset. Koulutukselliset argumentit perustuvat koulutuksen laadun parantamiseen ja turvaamiseen kansainvälistymisen avulla. Taloudellisissa perusteluissa vedotaan kilpailukyvyyn ja taloudellisen kasvun turvaamiseen sekä koulutetun työvoiman tarpeeseen. Kulttuurisissa perusteluissa kansainvälistymistä motivoidaan vieraiden kulttuurien ja kielten tuntemuksella, ymmärtämisellä ja oman kulttuurin esilletuomisella. Poliittisissa perusteluissa vedotaan siihen, että kansainvälisyys lisää rauhaa, keskinäistä solidaarisuutta ja toleranssia. (Garam 2005, 9.)

2.1 Kansainvälisyys ammattikorkeakouluissa

Ammattikorkeakouluissa kansainvälisyys on aina ollut tärkeä osa toimintaa ja sen rooli on yhä vahvistumassa tulevaisuudessa. Ammattikorkeakouluissa on laadittu omat strategiat kansainvälistymisen toteuttamiseen, jotka ovat mukailevat opetusministeriön luoman kansainvä-

listymisstrategian linjauksia. Kansainvälinen toiminta toteutuu koulutuksen, tutkimuksen, työelämän ja ympäröivän yhteiskunnan yhteistyönä. Yleisimpiä kansainvälisen toiminnan muotoja ovat harjoittelu-, opiskelu- sekä opettajavaihdot ja vieraskielinen opetus, kotikansainvälistyminen sekä kansainväliset koulutus-, tutkimus- ja kehittämishankkeet. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2008.)

Keskeinen osa kansainvälistä toimintaa ovat eurooppalaisen korkeakoulutusalueen kehittyminen eli Bolognan prosessi ja sen siihen liittyvät toimenpiteet. Keskeisenä tavoitteena Bolognan prosessilla on yhteisen eurooppalaisen korkeakoulutusalueen luominen vuoteen 2010 mennessä. Tavoitteen toteutuessa saadaan lisättyä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaisuutta muihin maanosiin nähden. Suomalaisissa korkeakouluissa Bolognan prosessi näkyy mm. kaksiportaisessa tutkintorakenteessa ja opintopisteisiin siirtymisessä sekä opiskelijoille annettavan tutkintotodistuksen liitteen (Diploma Supplement) käyttämisessä. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2008.)

Ammatillisen koulutuksen kansainvälistymistä edistetään esimerkiksi tukemalla ja hyväksilukemalla ulkomailla suoritettuja opintojaksoja. Koulut voivat vuosittain hakea opetushallituksesta opetusministeriön myöntämää ammatillisen koulutuksen kansainvälistämiseen tarkoitettua valtionavustusta. Avustukset on tarkoitettu käytettäväksi kansainvälisenä yhteistyönä toteutettaviin kehittämishankkeisiin sekä muihin toimintoihin, jotka edistävät kansainvälistä yhteistyötä. (Opetusministeriö 2008b.)

2.1.1 Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia

Opetusministeriö on luonut vuoden 2008 aikana kansallisen strategian korkeakoulujen kansainvälisyystoimintojen kehittämiseksi. Kansainvälistyminen on jo pitkään ollut Suomen tiede- ja korkeakoulupolitiikan tavoitteena ja se on ollut yksi osa korkeakoulujen omia strategioita. Pitkäjänteisesti tehdyt panostukset korkeakoulutuksen sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan hyväksi ovat johtaneet siihen, että maamme korkeakoulujen ja tieteen taso on noussut ja kansainvälinen yhteistyö lisääntynyt. Suomen menestyminen kansainvälisissä koulutuksen, tutkimuksen, teknologian ja innovaatiotoiminnan vertailuissa on ollut hyvää. Tästä huolimatta Suomen korkeakoulu- ja tutkimusjärjestelmän keskeisiä heikkouksia on edelleen kilpailijoihin verrattuna vähäinen kansainvälisyys. Suomi on rakentanut osaamistaan ja menestystään pääasiassa omin voimin. Kansainvälistymiskehitys on ollut toimintaympäristön muutok-

seen ja globalisaation kehitykseen verrattuna hidasta ja joillakin aloilla miltei kokonaan pysähtynyt. Suomen menestyminen kansainvälisissä kilpailukykyä ja tietoyhteiskuntakehitystä arvioivissa vertailuissa on ollut laskusuunnassa. Tämä voi johtaa siihen, että Suomen korkeakoulut menettävät asemiaan kiinnostavana yhteistyökumppanina, jolloin tänne tulevien vaihto- ja tutkinto-opiskelijoiden määrä laskee. (Opetusministeriö 2008a, 1.)

Korkeakoulujen toiminnan tulee olla laadukasta, jotta ne voivat toimia kansainvälisessä yhteistyössä ja houkutella parhaita osaajia Suomesta ja ulkomailta. Entistä korkeatasoisemman korkeakoululaitoksen ja laadukkaiden tutkimusympäristöjen saamiseksi on käynnissä useita merkittäviä panostuksia ja uudistuksia. Esimerkkinä tästä on korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen, jolla tiivistetään korkeakouluverkkoa vahvempien ja laadukkaampien korkeakouluyksiköiden kehittämiseksi, mutta valitettavasti se voi tarkoittaa myös mahdollisesti pienempien laitosten sulkemista. Strategian avulla pyritään lisäämään vetovoimaa, tekemään osaaminen tunnetuksi ja edistämään vientiä, tukemaan monikulttuurista yhteiskuntaa sekä edistämään globaalia vastuuta. Lisäksi kansainvälistymisstrategian tavoitteena on luoda aidosti kansainvälinen korkeakouluyhteisö, jossa henkilöstön kansainvälinen kokemus ja kansainväliset yhteydet lisäävät tutkimuksen ja opetuksen laatua sekä tukevat opiskelijoiden kansainvälistymistä. (Opetusministeriö 2008a, 8 - 12.)

2.1.2 Ammattikorkeakoulujen liikkuvuustavoitteet

Opetusministeriö on laatinut Suomen ammattikorkeakouluille tavoitteet asiantuntija-, opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuudelle vuodelle 2015. Lisäksi ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrälle suomalaisissa korkeakouluissa on laadittu omat tavoitteensa. Tavoitteiden mukaan ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän suomalaisissa ammattikorkeakouluissa tulisi olla vuonna 2015 miltei puolet enemmän (20 000) kuin määrä (11 303) oli vuonna 2007. Lähtevän opettaja- ja asiantuntijaliikkuvuuden tavoite (4 500) vuodelle 2015 on hieman suurempi kuin määrä (3 252) oli vuonna 2007. Saapuvan opettaja- ja asiantuntijaliikkuvuuden osalta löytyy kehitettävää, sillä tavoite (4 000) vuodelle 2015 on huomattavasti suurempi kuin saapuneiden määrä (1 689) vuonna 2007. Opiskelija- ja harjoittelijavaihtoon lähtevien määrässä on hieman kehitettävää vuoden 2007 määrästä (7 178) vuoden 2015 tavoitteeseen (8 000). Vuoden 2007 saapuneiden opiskelijoiden ja harjoittelijoiden määrässä

(5 292) on kehitettävää vuoden 2015 tavoitteeseen (8 000). (Opetusministeriö 2008 a, 14.)
Katso taulukko 1.

Taulukko 1: Liikkuvuuden tavoitteet

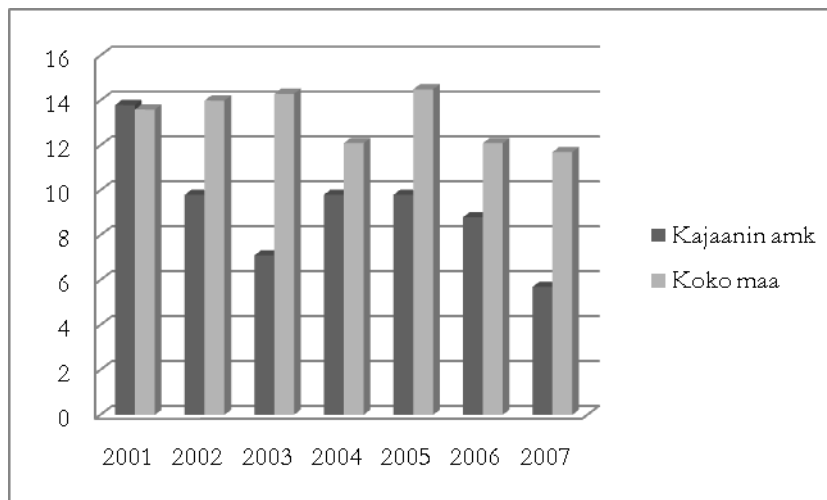
Liikkuvuuden tavoitteet	2015	2007
Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä korkeakouluissa	20 000	11 303
Ammattikorkeakoulujen opettaja- ja asiantuntijaliikkuvuus		
lähtevät	4500	3252
saapuvat	4000	1689
Ammattikorkeakoulujen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus		
lähtevät	8000	7178
saapuvat	8000	5292

2.2 Kansainvälisyys Kajaanin ammattikorkeakoulussa

Kansainvälisyys on keskeinen osa Kajaanin ammattikorkeakoulun koulutusta, niin kuin muissakin Suomen ammattikorkeakouluissa. Opiskelijat voivat halutessaan suorittaa osan opinnoistaan ja harjoittelun ulkomailla. Pääperiaatteena on, että ulkomaille opiskelemaan voi lähteä ensimmäisen vuoden opintojen jälkeen, kun opintoja on kertynyt 45 op (perusopinnot suoritettuina) eikä vaihtoon lähtijällä saisi olla rästiopintoja. Sairaanhoidaja- ja terveydenhoitajaopiskelijoille tarjottavat ulkomaiset opinnot ovat yleensä aina alaan liittyvää harjoittelua yhteistyökumppaneiden järjestämissä paikoissa. Normaalin opiskelijavaihdon lisäksi tradenomi- ja restonomiopiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa kaksoistutkinto Kajaanin ammattikorkeakoulun yhteistyökouluissa Saksan Heillbronnissa. Harjoitteluun voi lähteä kahden vuoden opintojen jälkeen, riippuen hieman koulutusalaista, mihin ajankohtaan harjoittelujakso sijoittuu. Harjoittelupaikan opiskelijat etsivät pääsääntöisesti itse, mutta koulun kv-toimisto tarjoaa neuvoja ja kontakteja paikan etsintään. Jokaisella Kajaanin ammattikorkeakoululla on yhteistyöpaikkoja ulkomailla.

koulun koulutusalaalla on kansainvälisten asioiden koordinaattori, joka opetustyönsä ohella hoitaa koulutusalaansa kansainvälisiä asioita. Kansainvälisyydestä kiinnostuneet löytävät paljon hyödyllistä käytännön tietoa koulun julkaisemasta ”matkalla maailmalle” – oppaasta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Opiskelijavaihtoon lähteneiden määrät vaihtelevat vuosittain, joten lukujen perusteella on hankala tehdä arvioita siitä, mihin suuntaan se on kehittymässä. Vuonna 2008 opiskelijavaihtoon lähteneiden määrä on kasvanut hieman, ja vuoden 2009 ennuste antaa viitteitä siitä, että opiskelijavaihtoon lähtevien määrä tulee nousemaan huomattavasti. Kuitenkin Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijaliikkuvuus (yli 3 kk) Suomesta on vähentynyt vuodesta 2001 (58) vuoteen 2007 (33) siitä huolimatta, että uusien opiskelijoiden määrä on kasvanut 420:stä 576:een. Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijavaihto vuonna 2001 oli lähes samalla tasolla (13,8 %) kuin koko maan (13,6 %). Vuonna 2007 Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijavaihto oli enää noin puolet (5,7 %) valtakunnan tasosta (11,6 %). (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 3.) Katso kuvio 1.

Kuvio 1: Opiskelijavaihto Suomesta ulkomaille vuosina 2001 - 2007

2.2.1 Kajaanin AMK: n kansainvälisen toiminnan suunnitelma

Kajaanin ammattikorkeakoulun tavoitteena on parantaa koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan laatua sekä auttaa elinkeinoelämää, yrityksiä ja julkishallintoa kansainvälistymään. Tavoitteena on lisätä englanninkielisen opetuksen määrää ammattiopinnoissa kaikilla koulu-

tusaloilla. Kansainvälistymisestä toivotaan muodostuvan vakiintunut osa ammattikorkeakoulun toimintajärjestelmää. KAMK tarjoaa tarvittavat puitteet opiskelijoidensa ja henkilökuntansa kansainvälistymiseen sekä osallistuu kansainvälistymishankkeisiin. Kajaanin ammattikorkeakoulun kansainvälisen toiminnan painopistealueita ovat opiskelija- ja asiantuntijavaihdon määrän sekä laadun kohottaminen, yhteistyön syventäminen sekä kotikansainvälistymisen edistäminen. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 3.)

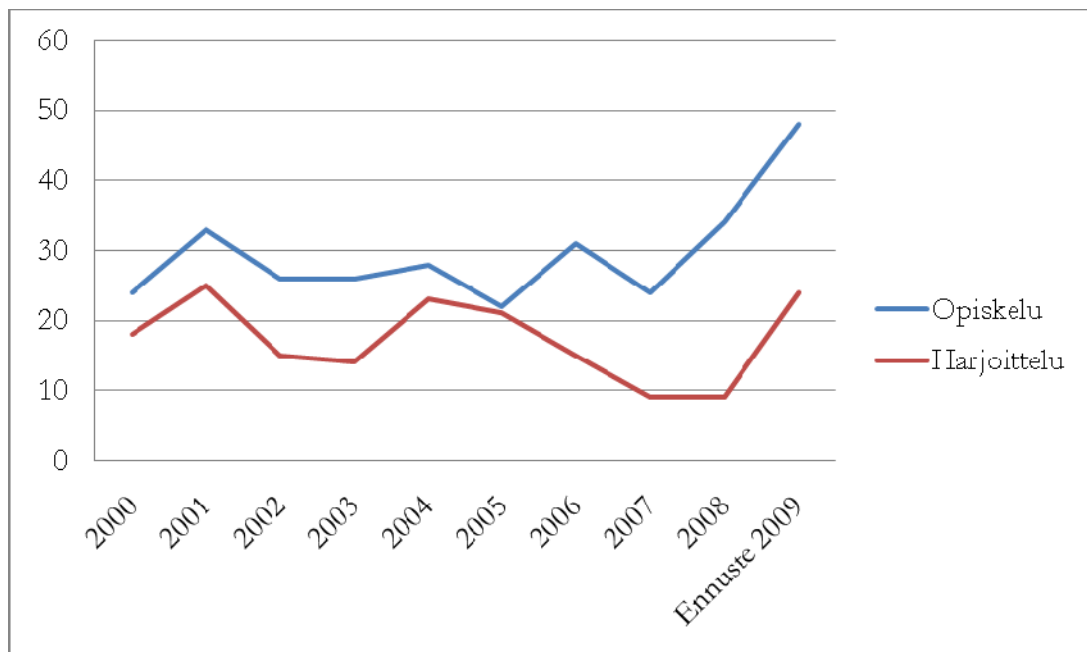
Toimenpiteinä tavoitteille Kajaanin ammattikorkeakoulu lisää englanninkielistä opetustarjontaa (syksyllä 2009 kolme vieraskielistä koulutusohjelmaa; Degree Programme in International Business, Degree Programme in Tourism sekä Degree Programme in Sports and Leisure Management) ja kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opintoja englanninkielisten koulutusohjelmien tarjonnasta. Tämän lisäksi opiskelijat voivat hyödyntää Itä- ja Kaakkois-Aasian sekä Latinalaisen Amerikan yhteistyöverkostojen tarjoamia virtuaalisia opintojaksoja. Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa henkilöstölle kielikoulutusta sekä huomioi kielitaitoa opetushenkilöstön rekrytoinnissa. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 4.)

Toimenpiteinä opiskelija- ja harjoittelijavaihtoon lähtevien lisäämiseksi Kajaanin ammattikorkeakoulu suunnittelee ryhmävaihtoja, jossa kaikki ryhmän opiskelijat menisivät vaihtoon vähintään kolmeksi kuukaudeksi. Lisäksi kartoitetaan yhteistyökorkeakoulut, joilla on mahdollisuuksia auttaa harjoittelupaikkojen etsimisessä sekä ylläpidetään kontakteja harjoittelupaikkoihin, joissa on aiemmin ollut koulun opiskelijoita. Kajaanin ammattikorkeakoulu lisää tiedotusta kv-harjoittelusta olemalla mukana harjoitteluinfoissa tradenomi-, restonomi- ja insinööriopetuksessa. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 5.)

Kotikansainvälistymisen edistämiseksi Kajaanin ammattikorkeakoulu lisää ulkomaisten ja suomalaisten opiskelijoiden sekä henkilöstön yhteistyötä. Toimenpiteinä yhteistyötä KAMO:n kanssa jatketaan ja kehitetään. KAMO on Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden oppilaskunta ja yksi sen toiminnoista on muun muassa tutor opiskelijoiden valinta ja koulutus. Kajaanin ammattikorkeakoulu pyrkii kannustamaan opiskelijoita osallistumaan vieraskieliseen opetukseen sekä käytetään vieraskielistä lähdemateriaalia. Lisäksi se pyrkii lisäämään opiskelijoiden osallistumista kansainvälisiin seminaareihin ja konferensseihin kotimaassa tai verkon välityksellä. Opiskelijoita kannustetaan kv-tuutorointiin vapaasti valittavien opintojen suoritusmahdollisuutena. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 6.)

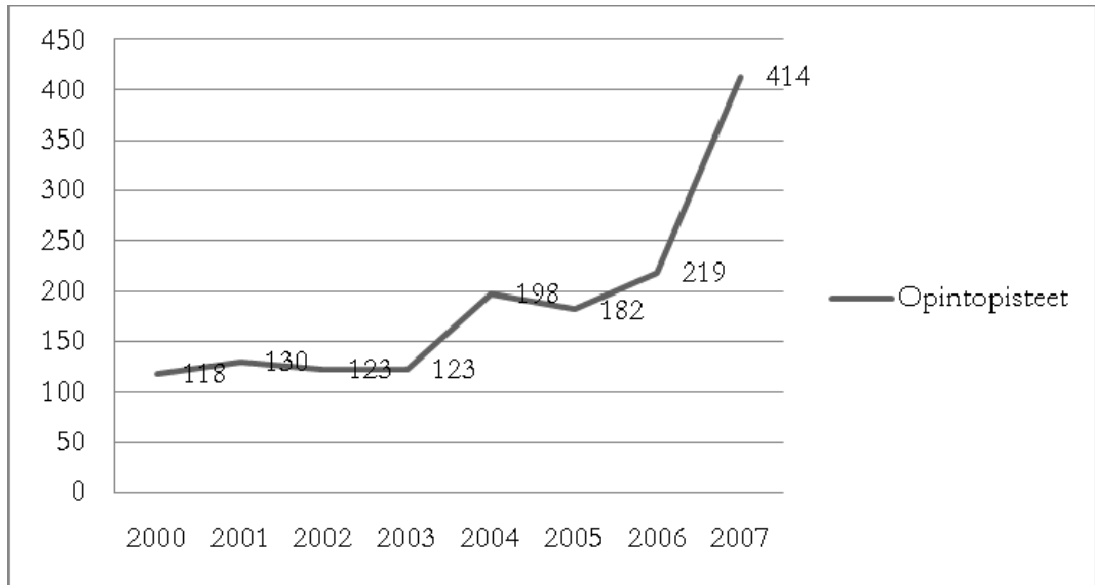
Liikkuvuutta seurataan opetusministeriön tulostittareilla. Tulostittarit keskittyvät mittaamaan yli kolme kuukautta kestäviä vaihtojaksoja, vieraskielisen opetuksen määrää sekä ulkomailla suoritettuja opintopisteitä. Muita avainmittareita ovat opettaja- ja asiantuntijavaihto, vieraskielisten koulutusohjelmien vetovoimaisuus sekä yhteistutkinto- ja kaksoistutkintosopimusten määrä. Mittareita seurataan vuositasolla. Suunnitelman toteutumisesta raportoidaan Kajaanin ammattikorkeakoulun johtoryhmälle kalenterivuositain. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 7.)

Opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus vaihtelee melko paljon vuosittain. Tästä johtuen on vaikeaa tehdä johtopäätöksiä, ovatko määrät kasvu- vai laskusuunnassa. Kajaanin ammattikorkeakoulusta opiskelijavaihtoon lähteneiden opiskelijoiden määrä on kasvanut puolella vuodesta 2000 (24) vuoden 2009 ennusteeseen (48), joka toteutuessaan olisi lähtijämäärältään korkein. Alhaisimmallaan lähteneiden vaihto-opiskelijoiden määrä oli vuonna 2005 (22). Ulkomailla harjoittelun suorittaneiden määrä on kasvanut vuodesta 2000 (18) vuoden 2009 ennusteeseen (24), kasvu ei kuitenkaan ole ollut yhtä suurta kuin opiskelijavaihdon osalta. Vuosina 2007 ja 2008 määrät olivat alhaisimmat (9), kun taas vuonna 2001 suurin (25). (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 7). Katso kuvio 2.

Kuvio 2: Kajaanin ammattikorkeakoulusta opiskelu- ja harjoitteluvaihtoon lähteneet

Kajaanin ammattikorkeakoulussa vieraalla kielellä annettu opetuksen määrä on kasvanut runsaasti vuodesta 2000 (118) vuoteen 2007 (414) (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008a, 7). Katso kuvio 3.

Kuvio 3: Kajaanin ammattikorkeakoulussa vieraalla kielellä annettu opetus opintopisteinä

2.2.2 Opiskelijavaihto

Lähtevät opiskelijat

Ulkomailla opiskelu on osa kotimaista tutkintoa, joten ajallisesti sen ei pitäisi pitkitää opiskeluaikaa. Opiskelijavaihto on aina määräaikaista ja siinä noudatetaan vastaanottavan korkeakoulun lukukausien alkamis- ja loppumisaikoja. Vaihtoajalle opiskelija voi saada ulkomaan opintotukea ja yleensä opiskelijavaihtoon lähteville myönnetään apuraha. Opiskelijavaihtoon voi osallistua aikaisintaan toisena opiskeluvuonna. Vaihtokohtetta ja – ajankohtaa sekä suoritettavia kursseja suunnitellaan yhdessä koulutuslakohtaisen kv-koordinaattorin kanssa. Hakeminen kansainväliseen vaihtoon alkaa vuosittain viikolla 6 ja kestää viikkoon 11 asti. Hakeminen tapahtuu täyttämällä hakulomake ASIO:ssa. ASIO on Kajaanin ammattikorkeakoulun sähköinen opiskelijahallintojärjestelmä, johon opiskelijat voivat kirjautua koulun Internet sivujen kautta opiskelijanumerolla ja henkilötunnuksella. ASIO:ssa opiskelijat voivat myös esimerkiksi seurata opintosuorituksiaan. Mikäli vaihtopaik-

koja on vielä vapaana syksyllä, järjestetään silloin uusi haku. Hakuajan päätyttyä kv-koordinaattori ja kv-toimisto käyvät vaihtohakemukset läpi ja tekevät hakijoista ehdotuksen koulutusalan henkilöstökokoukselle. Vaihtoon lähtijät valitaan henkilöstökokouksessa. Tämän jälkeen lähtijät täyttävät vastaanottavan korkeakoulun edellyttämät hakemukset. On hyvä huomata, että lopullisen opiskelijavalinnan tekee aina vastaanottava korkeakoulu. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008b.)

Saapuvat opiskelijat

Ulkomaalaisten yhteistyökorkeakoulujen opiskelijat voivat suorittaa syys- ja/tai kevätlukukauden opinnot Kajaanin ammattikorkeakoulussa opiskellen englannin kielellä. Koulu tarjoaa myös joidenkin ulkomaalaisten koulujen opiskelijoille mahdollisuuden tulla tutkinto-opiskelijaksi. Kajaanin ammattikorkeakoulu järjestää harjoittelupaikkoja joidenkin yhteistyökorkeakoulujen opiskelijoille alueella toimiviin yrityksiin ja organisaatioihin. Hakeakseen vaihtoon tai harjoitteluun Kajaanin ammattikorkeakouluun opiskelijat täyttävät sähköisen hakulomakkeen koulun Internet sivuilla. Tätä ennen opiskelijoiden on kuitenkin otettava yhteyttä oman koulunsa kansainvälisyystoimistoon saadakseen luvan opiskelu- tai harjoittelujaksoon Kajaanin ammattikorkeakoulussa. Opiskelijat voivat valita kurseja englanninkielisten koulutusohjelmien valikoimista. Hakeminen tutkinto-opiskelijaksi tapahtuu www.admissions.fi Internet sivustolla, jonka kautta haetaan kaikkiin Suomen ammattikorkeakouluihin. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2009.)

2.2.3 Harjoittelijavaihto

Ulkomailla suoritettavaa harjoittelua koskevat samat säännöt kuin kotimaassa tapahtuvaa harjoitteluakin. Ennen harjoittelun aloittamista tulee olla vähintään 90 opintopistettä suoritettuna, mikäli harjoittelu alkaa syksyllä, ja vähintään 115 opintopistettä, mikäli harjoittelu alkaa keväällä. Yleensä opiskelijat suorittavat ulkomailla koko harjoittelun. Mikäli harjoittelu on palkaton tai pienipalkkaista, opiskelija voi saada ulkomaan opintotukea ja yleensä myös Kajaanin ammattikorkeakoulun apurahan. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Kansainvälisessä harjoittelussa on jatkuva haku aika muilla aloilla paitsi sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Ulkomaan harjoittelun suunnitteleminen tulee aloittaa hyvissä ajoin, vähintään

puolta vuotta ennen toivottua harjoitteluaikankohdtaa. Opiskelijat etsivät harjoittelupaikkansa pääsääntöisesti itse, mutta he voivat käyttää hyödyksi myös koulun kontakteja. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

2.2.4 Valmennus kansainväliseen vaihtoon

Valtteri, opiskelija- ja harjoittelijavaihtovalmennus, on virtuaalinen 3 opintopisteen laajuinen opintokokonaisuus, jonka suorittavat kansainväliseen vaihtoon lähtevät opiskelijat. Sen tavoitteena on erilaisten tehtävien myötä valmentaa lähtijöitä vaihtojaksoon, syventää tietoja kohde- ja kotimaasta sekä orientoida opiskelija kotiin paluuseen. Valtteri -valmennukseen liittyy tehtäviä, joista osa tehdään ennen vaihtoa, osa vaihdon aikana ja loput vaihdon jälkeen. Palautettavat tehtävät tulostetaan ja palautetaan vastuupettajalle paperiversiona. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

2.2.5 Vaihto-ohjelmat

Kajaanin ammattikorkeakoulu osallistuu erilaisiin vaihto-ohjelmiin, joilla rahoitetaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta ulkomaille lähtevien opiskelijoiden, opettajien ja muun henkilökunnan vaihtoa. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Erasmus

Erasmus –ohjelma tukee korkeakoulujen eurooppalaista yhteistyötä ja liikkuvuutta. Erasmus on korkeakouluopiskelijoiden vaihto-ohjelmista laajin, ja se on perustettu vuonna 1987. Erasmus-ohjelmassa on mukana yli 3 000 korkeakoulua 31 maassa. Euroopan korkeakouluista jo 90 prosenttia on mukana Erasmus-ohjelmassa. Erasmus on osa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa (Lifelong Learning Programme 2007 – 2013). Ohjelman avulla rahoitetaan mm. opiskelijoiden opiskelua ja harjoittelua sekä opettaja- ja henkilökuntavaihtoa EU:n alueella. Voidakseen osallistua Erasmus-ohjelman toimintoihin korkeakoulun on haettava Erasmus-peruskirjaa (Erasmus University Charter), jonka myöntää Euroopan komissio. Peruskirjaan sisältyvä Erasmus Policy Statement (EPS) on korkeakoulun Erasmus-toimintojen suunnitelma, johon laaditaan tiedot liikkuvuuden järjestämiseen ja laatuun liitty-

vistä toimenpiteistä. Mikäli korkeakoulu haluaa toteuttaa Erasmus-harjoitteluvaihtoja, sen täytyy laatia tiedot siitä, miten se aikoo järjestää harjoittelun. Tämän perusteella korkeakoululle voidaan myöntää nk. laajennettu Erasmus-peruskirja (Extended Erasmus University Charter). Kajaanin ammattikorkeakoululle on myönnetty laajennettu Erasmus-peruskirja koko ohjelmakaudelle. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Erasmus ohjelman tavoitteita ovat liikkuvuuden ja määrän lisääminen Euroopassa, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen toteutuminen sekä innovaatioiden syntyminen. Lisäksi ohjelman avulla tähdätään korkeakoulujen ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseen. Erasmus ohjelmaan osallistujalle kokemus on palkitseva, joka kehittää kielitaitoa, oman alan osaamista sekä valmiuksia toimia yhä kansainvälistyvämässä työelämässä. (Cimo 2009.)

Nordplus

Nordplus on pohjoismainen opiskelija- ja opettajavaihto-ohjelma, jonka kautta opiskelijat ja opettajat voivat lähteä vaihtoon pohjoismaisiin yhteistyökorkeakouluihin. Pohjoismaisten korkeakoulujen väliset verkostot ovat Nordplus-yhteistyön perustana. Verkostot voivat vuosittain anoa Nordplus-tukea toimintoilleen ja jakaa sitä kautta apurahoja edelleen. Kajaanin ammattikorkeakoulun sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala on EuroNord-verkostossa, jossa on mukana kouluja Tanskasta, Färsearilta, Norjasta, Ruotsista ja Suomesta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Nordplus ohjelma edistää pohjoismaisia kieliä ja kulttuuria sekä pohjoismaisbalttialaista kielellistä ja kulttuurista ymmärrystä. Ohjelman tavoitteena on edistää elinikäisen oppimisen laatua ja innovaatioita sekä vahvistaa ja kehittää pohjoismaista koulutusyhteistyötä. Lisäksi tavoitteena on kokemusten vaihdon ja hyvien käytäntöjen jakamisen kautta tukea, kehittää ja hyödyntää tuotteita ja prosesseja. (Cimo 2009.)

North-South-South

Verkostoyhteistyöohjelmalla tuetaan suomalaisten ja kehitysmaiden korkeakoulujen vastavuoroista opettaja- ja opiskelijavaihtoa sekä verkostoyhteistyötä valmistelevia vierailuja. Ohjelma noudattaa YK:n vuosituhatjulistuksen ja Suomen uuden kehityspolittisen ohjelman päämääriä keskeisimpänä tavoitteenaan äärimmäisen köyhyyden poistaminen. Kajaanin

ammattikorkeakoulun sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala osallistuu verkostoyhteistyöhön Terve Afrikka -projektin kautta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Ohjelman tarkoituksena on keskinäisen vuorovaikutuksen ja liikkuvuuden keinoin vahvistaa inhimillisiä voimavaroja kaikissa ohjelmaan osallistuvissa maissa. Lisäksi tavoitteena on luoda pysyviä yhteistyösuhteita suomalaisten ja kehitysmaiden korkeakoulujen välille ja siten edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Pääpainona on korkeakoulutuksen vahvistaminen kumppanimaissa. (Cimo 2009.)

Muut

Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa Kajaanin ammattikorkeakoululla on pääsääntöisesti kahdenvälisiä vaihtosopimuksia. Virallisten vaihto-ohjelmien ja kahdenvälisen vaihdon ulkopuolella vaihtoon lähtevät ns. freemover-opiskelijat hankkivat itse opiskelupaikan ulkomaisesta korkeakoulusta. Tällöin opiskelijan on pääosin itse etsittävä tietoa ja varauduttava lukukausimaksujen maksamiseen. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

2.2.6 Yhteistyökorkeakoulut

Kajaanin ammattikorkeakoululla on kattava vaihtokohdetarjonta. Sillä on yli viisikymmentä yhteistyökorkeakoulua ja -kumppania yli kolmessakymmenessä maassa (LIITE 1). Jokaisella koulutusosalalla on omat yhteistyökumppaninsa. Yhteistyökorkeakouluun kansainväliseen vaihtoon lähteminen on helppoa, edullista ja turvallista. Näiden koulujen kanssa on tehty sopimus, jossa on sovittu opiskelija- ja opettajavaihdosta. Vastaanottava korkeakoulu ei peri opiskelijoilta lukukausimaksuja. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

Kajaanin ammattikorkeakoulu on sopinut joidenkin yhteistyökumppanien kanssa myös harjoittelijavaihdosta. Tällöin yhteistyökorkeakoulu auttaa harjoittelupaikan etsimisessä paikallisista yrityksistä. Sairaanhoidtaja- ja terveydenhoitajaopiskelijoille tarjottavat ulkomaiset opinnot ovat yleensä aina alaan liittyvää harjoittelua yhteistyökumppaneiden järjestämissä paikoissa. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2008c.)

2.3 Yhteenveto

Kansainvälistyneen työelämän myötä korkeakoulutuksessa painotetaan kansainvälisyyttä yhä enemmän. Korkeakoulut tarjoavat opiskelijoille kansainvälistymismahdollisuuksia, jotka voi jakaa karkeasti lähteviin ja saapuviin opiskelijoihin. Lähtevät opiskelijat ovat koulun omia opiskelijoita, jotka osallistuvat esimerkiksi vaihtoon tai harjoitteluun ulkomailla. Saapuvat opiskelijat ovat ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita tai yhteistyökorkeakouluista saapuvia vaihto-opiskelijoita.

Tämä opinnäytetyö keskittyy tutkimaan ja kehittämään lähteville opiskelijoille suunnattuja toimintoja. Koulun tarjoamiin vaihto-ohjelmiin osallistuminen on helppoa, edullista ja turvallista. Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa monia mahdollisuuksia, jonka vuoksi opiskelijoiden tulisi ottaa vastuu omasta oppimisestaan ja kansainvälistymisestään ja hakeutua vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Kv-vaihtoon ja -harjoitteluun osallistuneiden opiskelijoiden määrää seurataan ja luvut ovat olleet hyvin vaihtelevia vuosittain. Vuoden 2009 ennuste näyttää melko hyvältä, mutta määrät voisivat olla suuremmat etenkin ulkomailla suoritettavan harjoittelun osalta. Kajaanin ammattikorkeakoulu on tehnyt suunnitelman kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi ja lisäksi opetusministeriö on laatinut kansainvälistymisstrategian korkeakouluille vuosille 2008 – 2015.

3 TILASTOLLINEN TUTKIMUS

3.1 Tutkimusprosessi

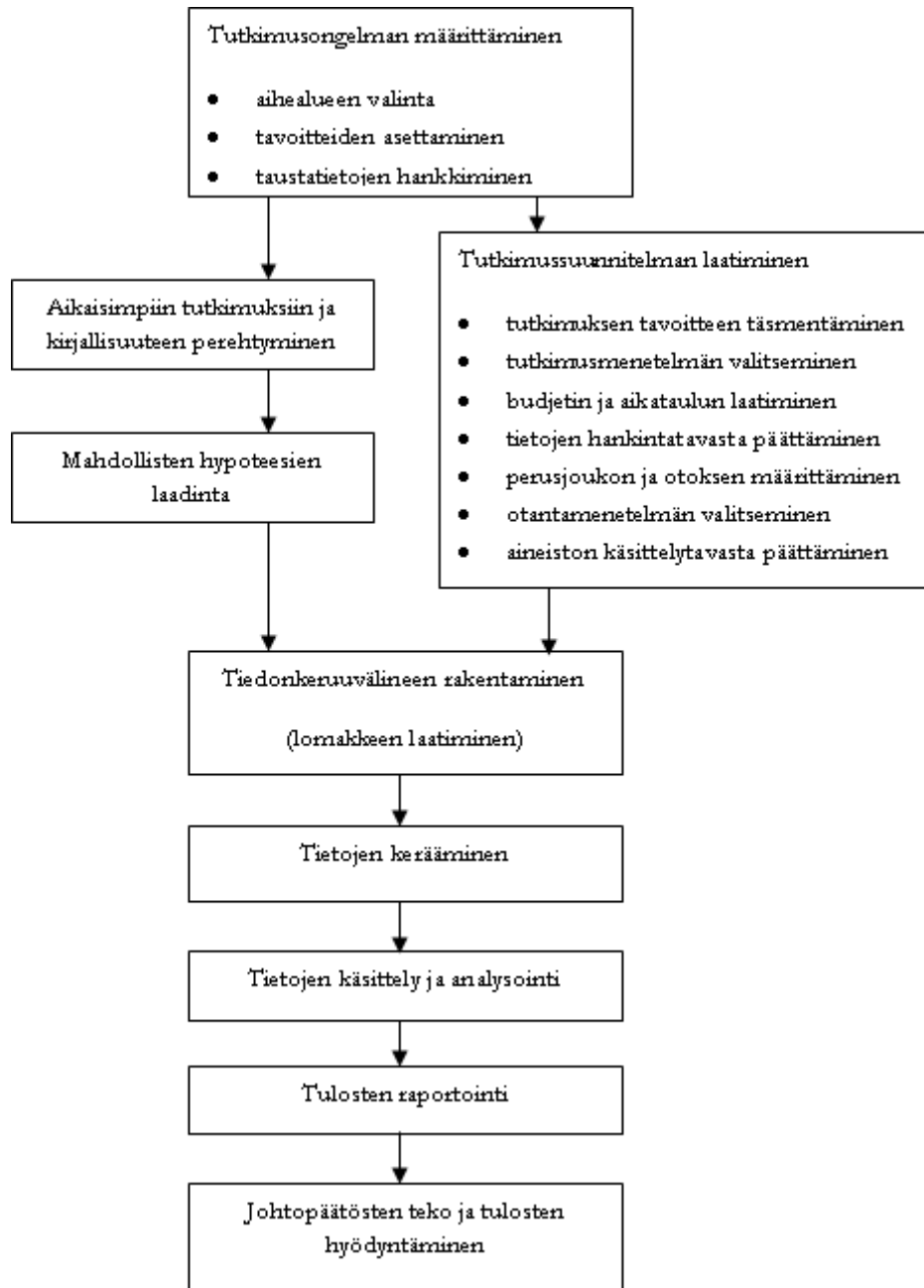
Tutkimus on luova prosessi ja se voi olla teoreettista kirjoituspöytätyöstä, jossa käytetään hyväksi valmiina olevaa tietomateriaalia tai empiiristä eli havainnoivaa tutkimusta. Empiirinen tutkimus perustuu teoreettisen tutkimuksen perusteella kehitettyihin menetelmiin. Tutkimuksessa voidaan testata, toteutuuko jokin teoriasta johdettu oletus käytännössä, mutta tutkimusongelmana on hyvin usein myös käyttäytymisen syiden selvittäminen tai ratkaisun löytäminen siihen, miten jokin asia pitäisi toteuttaa. Tavoitteena tutkimuksille on vastauksien saaminen tutkimusongelmasta johdettuihin kysymyksiin. Tutkimusongelmana on jokin käytännön tasolla havaittu ongelma, joka on usein kysymykseksi muotoiltu pohdittava asia, johon tutkimuksella pyritään saamaan ratkaisu. Empiiriset tutkimukset voidaan jakaa eri tyyppisiin monin eri tavoin. Yksi tutkimustyypeistä on selittävä eli kausaalinen tutkimus, jonka tarkoituksena on selvittää ilmiöiden välisiä syy- ja seuraamussuhteita, esimerkiksi etsitään vastauksia kysymyksiin, kuten mitkä ovat syyt liikkeen asiakasmäärän laskuun. (Heikkilä 1998, 13.)

Kvantitatiivista eli määrällistä tutkimustapaa käytetään silloin, kun halutaan tutkia ilmiöitä, etenemistä teoriasta käytäntöön, teorioiden ja mallien testaamista sekä tutkimuksen ja logiikan etenemistä. Kvantitatiivisen tutkimuksen tavoitteena ovat mittaustulokset. Tutkijan on oltava etukäteen varma siitä, mitä mitataan. Teoriasta saadaan lähtökohdat ongelmille ja hypoteeseille. Jos tutkittavasta aineistosta on jo aiempaa teoreettista tietoa, olisi hyvä tarkastella aiempaa hypoteesia. On määriteltävä muuttujat, joita mitataan, riippuvuus sekä yhteydet. Ilmiö, jota tutkitaan voi olla esimerkiksi ihmisten valintoja, reaktioita, toimintatapoja ja käyttäytymistä nykyisyydessä. (Likitalo & Rissanen 1998, 10.)

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus auttaa ymmärtämään tutkimuskohdetta (esim. yritys tai asiakas) ja selittämään sen käyttäytymisen ja päätösten syitä. Yleensä rajoitetaan pieneen määrään tapauksia, analysointi pyritään tekemään mahdollisimman tarkasti. Tutkittavat valitaan usein harkinnanvaraisesti eikä sillä pyritä tilastollisiin yleistyksiin. Kvalitatiivinen tutkimus hyödyntää psykologian ja muiden käyttäytymistieteiden oppeja. Tutkimuksen avulla selvitetty kohderyhmän arvot ja asenteet tai tarpeet ja odotukset antavat tarpeellista tietoa esimerkiksi markkinoinnin tai tuotekehittelyn pohjaksi. Voidaan ymmärtää paremmin, miksi

kuluttaja valitsee tietyn tuotteen tai miksi hän reagoi mainontaan tietyllä tavalla. Kvalitatiivista tutkimusta on hyvä käyttää myös toiminnan kehittämiseen, vaihtoehtojen etsimiseen ja sosiaalisten ongelmien tutkimiseen. (Heikkilä 1998, 16.)

Tutkimuksen eri vaiheita sanotaan tutkimusprosessiksi. Tutkimusprojekti on aina kokonaisuus, jonka osat ovat kytköksissä toisiinsa. Tutkimuksesta vastaavan on hallittava koko prosessi ja vastattava siitä, että se etenee johdonmukaisesti. Tutkimusprosessi alkaa tutkimusongelman määrittämisellä. Tutkimukselle asetetaan tavoitteet, rajataan aihealue ja hankitaan taustatietoa. Seuraavaksi laaditaan tutkimussuunnitelma, jossa määritellään mm. tutkimusmenetelmä, perusjoukko ja otos sekä päätetään tietojen hankintatapa ja aineiston käsittelytapa. Aihealueen kirjallisuuteen ja aiheesta aiemmin tehtyihin tutkimuksiin on syytä tutustua. Prosessi etenee tiedonkeruuvälineen rakentamisella, esimerkiksi kyselylomake. Tiedot kerätään, käsitellään ja analysoidaan. Tuloksista raportoidaan ja niistä tehdään johtopäätökset. Viimeisenä vaiheena on tulosten hyödyntäminen. (Heikkilä 1998, 25.) Katso kuvio 4 tutkimusprosessin vaiheista.

Kuvio 4: Tutkimusprosessin vaiheet

3.2 Hyvän tutkimuksen perusvaatimukset

Tutkimusta voidaan sanoa onnistuneeksi, jos sen avulla saadaan luotettavia vastauksia kysymyksiin ja niistä saadaan tehtyä hyödynnettävissä olevia johtopäätöksiä. Tutkimus tulee tehdä rehellisesti, puolueettomasti ja niin, ettei vastaajille aiheudu tutkimuksesta haittaa. (Heikkilä 1998, 29.)

3.2.1 Validiteetti

Tutkimuksen on mitattava sitä, mitä oli tarkoituskin selvittää. Tutkijan tulee asettaa täsmälliset tavoitteet tutkimukselleen, jotta hän osaa tutkia juuri oikeita asioita. Validius tarkoittaa systemaattisen virheen puuttumista. Validilla mittarilla suoritettut mittaukset ovat keskimäärin oikeita. Jos mitattavia käsitteitä ja muuttujia ei ole tarkoin määritelty, eivät mittaustuloksetkaan voi olla valideja. Tutkimuksen validiutta on hankala tarkastella jälkikäteen, joten se on varmistettava etukäteen huolellisella suunnittelulla ja tarkoin harkitulla tiedonkeruulla. Tutkimuslomakkeen kysymysten tulee mitata oikeita asioita ja niiden tulee kattaa koko tutkimusongelma. Myös perusjoukon tarkka määrittely, edustavan otoksen saaminen ja korkea vastausprosentti edesauttavat validin tutkimuksen toteutumista. (Heikkilä 1998, 29.)

3.2.2 Reliabiliteetti

Reliabiliteetilla tarkoitetaan tulosten tarkkuutta. Tutkimuksen tulokset eivät saa olla sattumanvaraisia. Tieteellisiä tutkimuksia ei pidä yleistää niiden pätevyysalueen ulkopuolelle. Yhteiskunnassa vallitsevista tekijöistä johtuen ne eivät välttämättä päde toisena aikana tai toisessa yhteiskunnassa. Tutkijan on oltava koko tutkimuksen ajan tarkka ja kriittinen. Virheitä voi sattua tietoja kerätessä, syötettäessä, käsiteltäessä ja tuloksia tulkittaessa. Tärkeätä tutkijalle on taito tulkita tulokset oikein ja käyttää vain sellaisia analysointimenetelmiä, jotka hän hallitsee. Tulokset voivat ovat sattumanvaraisia, jos otoskoko on kovin pieni. Varsinkin kyselytutkimuksessa kannattaa huomioida jo otantaa suunniteltaessa joskus suureksi nouseva poistuma eli kato (nonresponse), jolla tarkoitetaan lomakkeen palauttamatta jättäneiden määrää. (Heikkilä 1998, 30.)

3.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusongelman perusteella on päätettävä, mikä tiedonkeruumenetelmä sopii parhaiten tilanteeseen: onko se postikysely tai puhelinhaastattelu vai tehdäänkö informoitu kysely, joka on kirjekyselyn ja henkilökohtaisen haastattelun välimuoto. Näiden lisäksi Internetin kautta tehtävät www-kyselyt ovat nopeasti yleistymässä. Kullakin tiedonkeruumenetelmällä on hy-

viä ja huonoja puolia, jotka riippuvat tutkittavan asian luonteesta. Tiedonkeruumenetelmän valintaan vaikuttavat mm. tutkimuksen tavoite, aikataulu ja budjetti. (Heikkilä 1998, 18.)

Suunnitelmallista kysely- tai haastattelututkimusta nimitetään survey-tutkimukseksi. Se on tehokas ja taloudellinen tapa kerätä tietoa silloin, kun tutkittavia on paljon. Aineisto kerätään tutkimuslomaketta käyttäen. (Heikkilä 1998, 19.) Yksi kyselylomakkeen käytön hyödyistä on saatujen tulosten nopea käsittely. Jos lomakkeessa on valmiit vastausvaihtoehdot, vastauksista tulee niiden ansiosta myös yhdenmukaisia, jolloin lomakkeiden käsittely nopeutuu. Lomakkeen tarkoituksena on tehdä vastaaminen mahdollisimman helpoksi vastaajalle. Tämän vuoksi ainakin osaan kysymyksistä annetaan usein valmiit vastausvaihtoehdot. Lomakkeen huolellinen suunnittelu vähentää vastausvirheitä. (Holopainen & Pulkkinen 2008, 42.)

3.4 Lomakkeen laatiminen

Kyselylomake on kysely- ja haastattelututkimusten olennainen osatekijä. Kysymykset kannattaa suunnitella huolellisesti, sillä kysymysten muoto on yksi suurimmista virheiden aiheuttajista. Huonosti suunniteltu tai puutteellinen tutkimuslomake voi pilata kalliinkin tutkimuksen. Lomakkeen suunnittelu edellyttää kirjallisuuteen tutustumista, tutkimusongelman pohjimista ja täsmentämistä, käsitteiden määrittelyä ja tutkimusasetelman valintaa. Suunniteltaessa tulee ottaa huomioon myös se, miten aineisto käsitellään. Tutkimuksen tavoite on oltava täysin selvillä, ennen kuin kyselylomakkeen laatiminen aloitetaan. Tutkijan täytyy tietää, mihin kysymyksiin hän etsii vastauksia. Tutkijan tulee selvittää, mitkä ovat ne taustatekijät, joilla voi olla vaikutusta tutkittaviin asioihin, ellei niistä ole etukäteen teorian antamaa tietoa. On varmistettava, että tutkittava asia saadaan selvitettyä tutkimuslomakkeen kysymysten avulla. (Heikkilä 1998, 47.)

Hyvät kysymykset ja oikea kohderyhmä ovat tutkimuksen onnistumisen perusedellytykset. Lomakkeen alkuun on syytä sijoittaa helppoja kysymyksiä, joiden avulla pyritään herättämään vastaajan mielenkiinto tutkimusta kohtaan. Tärkeää on myös, että vastausohjeet ovat selkeät ja helposti ymmärrettävät sekä kysytään vain yhtä asiaa kerrallaan. Lomakkeeseen voi laittaa kontrollikysymyksiä eli kysytään samaa asiaa eri tavoin kaksi kertaa. Kontrollikysymyksillä voidaan varmistaa vastaajien luotettavuutta. Lomake on syytä esitellä noin kymmenellä hengellä ennen kuin lomake laitetaan kiertoon. Heidän tulee selvittää kysymysten ja ohjeiden selkeys ja yksiselitteisyys, vastausvaihtoehtojen toimivuus sekä vastaamiseen kuluva aika.

Heidän on myös syytä miettiä, onko jotakin olennaista jäänyt kysymättä tai onko mukana turhia kysymyksiä. Testaamisen jälkeen tehdään tarpeelliset muutokset, jonka jälkeen lomaketta testataan ja korjataan, kunnes sen sisältöön ollaan tyytyväisiä. (Heikkilä 1998, 48.)

3.4.1 Suljetut ja avoimet kysymykset

Suljetuissa kysymyksissä on valmiit vastausvaihtoehdot, joista ympyröidään tai rastitetaan sopiva tai sopivat. Ne ovat tarkoituksen mukaisia silloin, kun mahdolliset, selvästi rajatut vastausvaihtoehdot tiedetään etukäteen ja kun niitä on rajatusti. Suljettujen kysymysten tarkoituksena on vastausten käsittelyn yksinkertaistamisen lisäksi myös tiettyjen virheiden torjunta. Kun vastaajille annetaan vaihtoehtoja, vastaaminen ei esty kielivaikeuksien takia ja on helppompaa antaa myös moittivia tai arvostelevia vastauksia. Suljetuista kysymyksistä tulee löytyä jokaiselle vastaajalle sopiva vaihtoehto ja tämän lisäksi on huomioitava, että vastausvaihtoehtojen tulee olla toisensa poissulkevia. Suljettujen kysymysten tilastollinen käsittely on helppoa. (Heikkilä 1998, 50.)

Suljettuihin kysymyksiin kuuluvat myös kysymysten muodossa esitetyt väittämät, joihin vastataan asteikkotyypisillä vaihtoehdoilla. Etuna asteikkotyypisten kysymysten käyttämisessä on, että niiden avulla saadaan paljon tietoa vähään tilaan. Heikkoutena on se, ettei vastauksista voi päätellä mikä painoarvo kohteilla on eri vastaajille. Asenneasteikkoja on erilaisia, joista yksi yleisimmin käytetyistä on Likertin asteikko. Likertin asteikko on tavallisesti 4- tai 5-portainen järjestysasteikon tasoinen asteikko, jossa toisena ääripäänä on useimmiten täysin samaa mieltä ja toisena ääripäänä täysin eri mieltä. Vastaajan tulee valita asteikolta parhaiten omaa käsitystään vastaava vaihtoehto. Kyseessä on järjestysasteikon tasoinen muuttuja, jolle ei yleensä keskiarvoa saa laskea. (Heikkilä 1998, 53.)

Kvalitatiivisissa tutkimuksissa käytetään etupäässä avoimia kysymyksiä. Myös kysely- ja haastattelututkimuksissa on usein mukana jotakin avoimia kysymyksiä, mutta niissä yleensä jollakin tavoin rajataan vastaajan ajatusten suuntaa. Avoimet kysymykset ovat tarkoituksen mukaisia silloin, kun vaihtoehtoja ei tarkkaan tunneta etukäteen. Avoimet kysymykset ovat helppo laatia, mutta todella työläitä käsitellä ja luokitella. Avoimet kysymykset kannattaa yleensä sijoittaa lomakkeen loppuun sekä niille on varattava tarpeeksi tilaa. (Heikkilä 1998, 49.)

3.4.2 Saatekirje

Tutkimuslomakkeeseen sisältyy varsinaisen lomakkeen lisäksi saatekirje. Saatekirje voidaan joskus korvata saatesanoilla ennen kysymyksiä. Saatteen tehtävänä on motivoida vastaaja täyttämään lomake ja selvittää tutkimuksen taustaa ja vastaamista.. Sen tulee olla kohtelias, eikä se saa olla liian pitkä (korkeintaan yksi sivu). Saatteessa tulee ilmoittaa tutkimuksen tavoite, lomakkeen palautusohje, kommentti tietojen ehdottomasta luottamuksellisuudesta, kiitos vastaamisesta sekä tutkijan allekirjoitus. (Heikkilä 1998, 61.)

Saatekirjeen merkitystä ei pitäisi aliarvioida, sillä sen perusteella vastaaja voi joko päättää vastata kyselyyn tai hylätä koko lomakkeen. Välttämättä ei siis auta, vaikka lomake olisi kuinka hyvä tahansa. Jos saatekirje on epämääräinen, vastaaja ei välttämättä edes vilkaise kyselylomaketta. Paras vastausmotivaatio tulee todennäköisesti siitä, että aihe kiinnostaa vastaajaa jo valmiiksi, mutta hyvin laaditulla saatekirjeellä voi herättää vastaajan kiinnostuksen ja vaikuttaa vastausten luotettavuuteen. (Vehkalahti 2008, 48.)

3.5 Perusjoukko ja otos

Otannon tärkeimmät käsitteet ovat perusjoukko ja otos. Perusjoukkoon kuuluvat ne henkilöt, joista tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita, esimerkiksi ”työikäiset suomalaiset”. Otokseen taas kuuluvat tutkimukseen valitut vastaajat. Otannon idea on, että tutkimus voidaan toteuttaa haastatteleamalla vähemmän ihmisiä, kun otetaan perusjoukosta sopiva otos. Otos edustaa perusjoukkoa ja siitä saadut tulokset voidaan yleistää koskevaksi koko perusjoukkoa. Otannon suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että vastaajat valitaan sattumanvaraisesti, eli kaikilla perusjoukon jäsenillä on yhtä suuri mahdollisuus tulla valituksi otokseen. Myös otoskoko on tärkeä seikka, joskin hieman toissijainen kysymys, ja se on vain yksi tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttavista seikoista. Hyvä otannon suunnittelu mahdollistaa luotettavien johtopäätösten tekemisen pienemmälläkin otoskoolla. (Vehkalahti 2008, 43.)

Ositettua otantaa on syytä käyttää, jos perusjoukossa on keskenään selvästi erilaisia ryhmiä, jotka ovat "sisäisesti" verrattain samanlaisia homogeenisia. Jokaista perusjoukosta selvästi erotettavissa olevaa ryhmää sanotaan ositteeksi. Otanta tapahtuu satunnaisotannalla joko taseisella, suhteellisella tai optimaalisella kiintiöinnillä. Tasainen kiintiöinti merkitsee sitä, että

jokaisesta ositteesta valitaan sama määrä yksiköitä. Suhteellisessa kiintiöinnissä otantasuhteet eri ositteissa ovat yhtä suuret. Tällöin suurimmasta ositteesta tulee myös valituksi suurin otos. Optimaalisessa kiintiöinnissä eri ositteista valittujen otosten koot vaihtelevat. Tällöin otoskoot määritetään ositteiden koon ja tutkittavan muuttujan hajonnan perusteella. (Sirviö 2009.)

4 TUTKIMUSTULOKSET

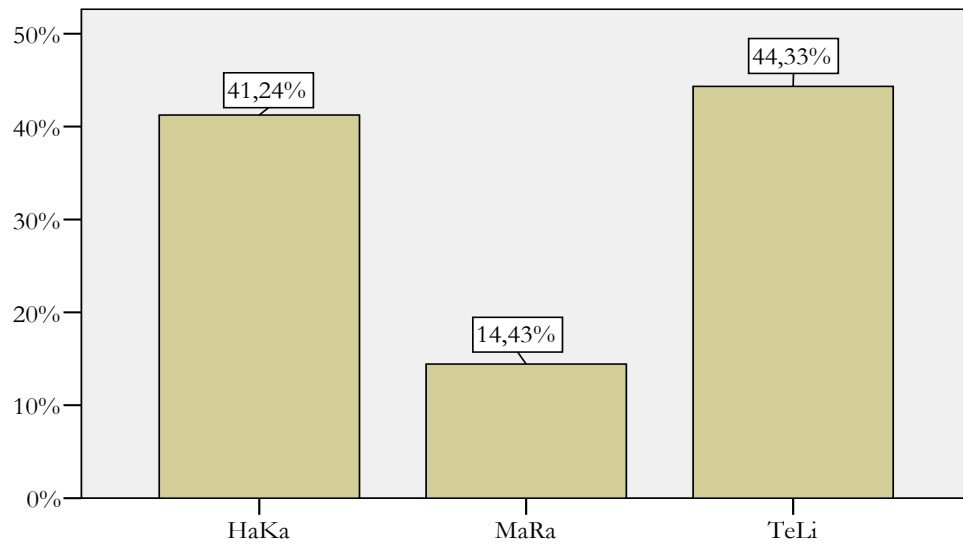
Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen tutkimus, sillä perusjoukko oli melko iso ja tutkimustulosten perusteella haluttiin tehdä yleistyksiä. Tutkimuksen perusjoukkona ovat Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijat. Otantamenetelmänä käytettiin ositettua otantaa, sillä perusjoukon sisällä on erilaisia ryhmiä, joita ovat eri koulutusalat. Koulutusaloilta valittiin tutkimukseen tietyt luokat suhteellisella kiintiöllä, jolloin siitä koulutusalasta, johon otetaan ensi syksynä eniten opiskelijoita, on myös isoin osite. Suurimmat ositteet tuli siis ottaa hallinnon ja kaupan alan (100 uutta opiskelijaa) sekä tekniikan ja liikenteen alan (90 uutta opiskelijaa) opiskelijoista. Matkailu ja ravitsemisalan opiskelijoiden osuus jäi huomattavasti pienemmäksi (40 uutta opiskelijaa). Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat jätettiin tutkimuksen ulkopuolelle, sillä heidän kansainvälistymismahdollisuudet ovat hyvin poikkeavat muiden alojen opiskelijoihin verrattuna. Vastajiksi valittiin pääasiassa 1. vuosikurssin opiskelijoita. Ajatuksena oli, että heillä on tuoreimmat tiedot ja ajatukset, joita voidaan hyödyntää tuleville opiskelijoille.

Kyselylomakkeen kysymykset oli jaettu neljään osaan: perustiedot, vaihto-opiskelu, harjoittelu ulkomailla ja muuta. Lomakkeen alkuun oli sijoitettu helppoja kysymyksiä liittyen vastaajien perustietoihin. Keskiarvoille sijoitettiin kysymykset liittyen opiskelijoiden mielipiteisiin vaihdosta ja harjoittelusta. Oikea vastaus tuli rastittaa asenneasteikolta, jonka arvot olivat ei lainkaan, hyvin vähän, jonkin verran, paljon, hyvin paljon ja en osaa sanoa. Lomakkeen loppuun sijoitettiin vapaa sana -osio, johon opiskelijat pystyivät kirjoittamaan kommentteja. Vapaa sana -osion avulla oli tarkoitus saada kerättyä opiskelijoilta ajatuksia, joita ei oltu kysymysosiossa huomattu kysyä. Lomake testattiin seitsemällä opiskelijalla helmikuun 2009 aikana, jonka jälkeen lomake todettiin päteväksi. Kyselylomakkeet (LIITE 2) jaettiin viidelle otokseen valitulle luokalle oppitunneilla maaliskuussa 2009. Lomakkeita palautettiin kaikkiaan 97 kappaletta.

Tutkimus on reliabeeli eli luotettava sekä validi eli pätevä. Reliabiliteetti on pyritty varmistamaan hyvällä, tarkoitukseen sopivalla otannalla sekä suunnittelulla. Vastaukset on pyritty käsittelemään huolellisesti, jottei tulisi virheitä, jotka vaikuttaisivat virheellisesti tutkimustulokseen. Validiteetti on pyritty varmistamaan kysymysten huolellisella suunnittelulla.

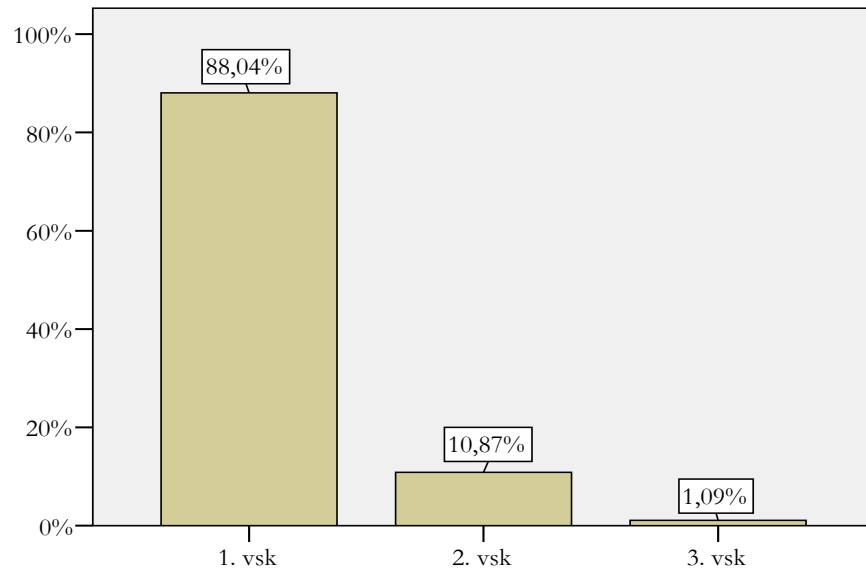
4.1 Vastaajien perustiedot

Tutkimukseen vastanneista 44 % (43 kpl) oli tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoita. Vastajista 41 % (40 kpl) oli hallinnon ja kaupan alalta. Vastajista 14 % (14 kpl) oli matkailu- ja ravitsemisalalta.

Kuvio 5: Vastaajien koulutusala (n=97)

Vastaajat olivat pääasiassa 1. vuosikurssin opiskelijoita, 88 % (81 kpl) vastaajista. Vastaajista 11 % (10 kpl) oli 2. vuosikurssin opiskelijoita. Kyselyyn vastaajista 1 % (1 kpl) oli kolmannelta vuosikurssilta.

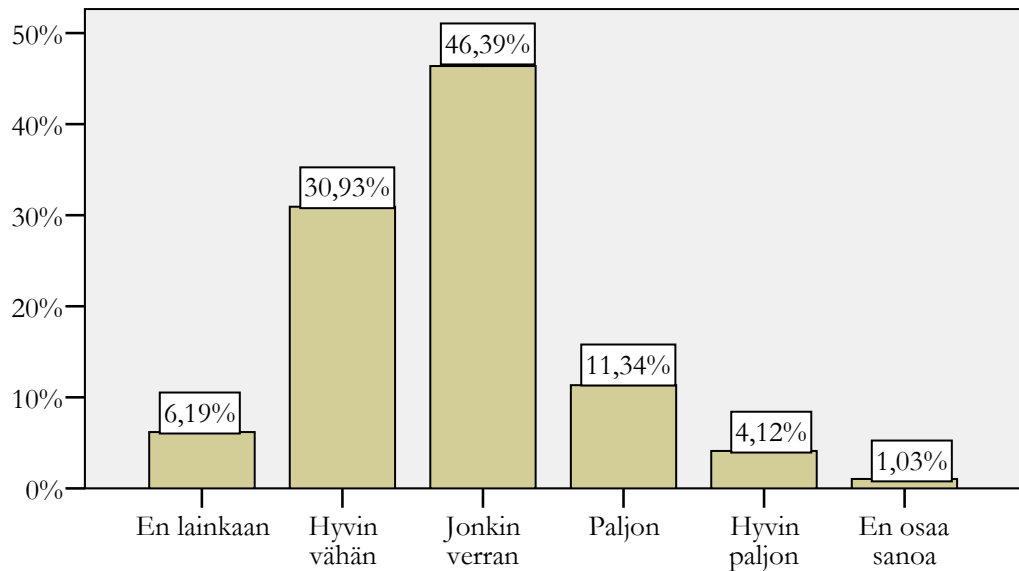
Kuvio 6: Vastaajien vuosikurssi (n=92)

Vastaajien sukupuoli jakaantui melko tasaisesti, miehiä oli 52 % (50 kpl) vastaajista. Naisia oli 48 % (46 kpl) vastaajista. Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Aiempaa Kajaanin ammattikorkeakoulussa saatua kansainvälistä vaihto- tai harjoittelukokemusta oli yhdellä vastaajalla, joka on prosentti vastanneista. Kansainvälistä kokemusta ei ollut 99 %:lla (92 kpl) kysymykseen vastaajista. Neljä vastaajaa jätti vastaamatta kysymykseen. Koska tutkimukseen oli valittu pääasiassa ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita, oli kansainvälistymiskokemus vähäistä.

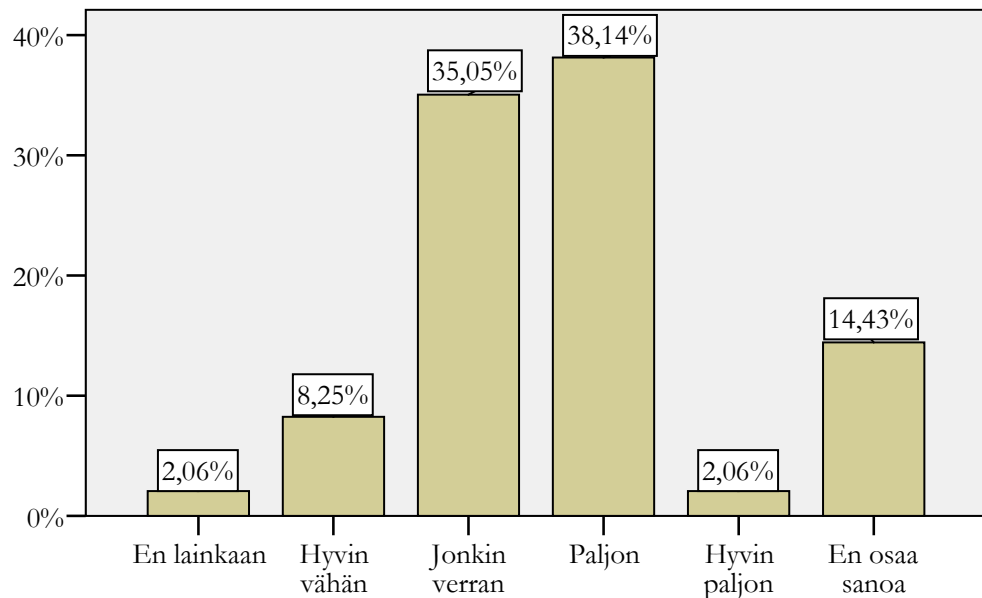
4.2 Opiskelijavaihto

Vastaajista 47 % (45 kpl) vastasi perehtyneensä jonkin verran Kajaanin AMK: n tarjoamiin vaihtomahdollisuuksiin. Hyvin vähän vaihtomahdollisuuksiin oli perehtynyt 31 % (30 kpl) vastaajista. Muut vastaukset olivatkin selvästi harvinaisempia. Vastaajista 11 % (11 kpl) vastasi perehtyneensä paljon Kajaanin AMK: n vaihtomahdollisuuksiin. 6 % (6 kpl) vastaajista ei ollut perehtynyt lainkaan vaihtomahdollisuuksiin, kun taas 4 % (4 kpl) vastaajista oli perehtynyt hyvin paljon. Vastaajista yksi ei osannut vastata kysymykseen.

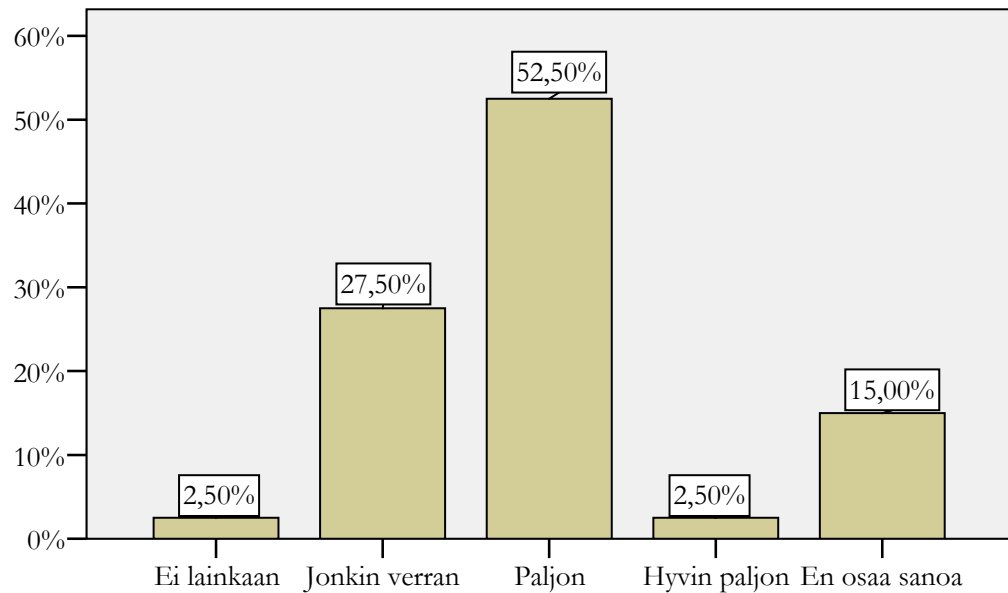
Kuvio 7: Perehtyminen Kajaanin AMK: n tarjoamiin vaihtomahdollisuuksiin (n=97)

Kysymykseen ”onko Kajaanin AMK: n yhteistyökoulutarjonta maailmalla mielestäsi tarpeeksi kattava” vastaajista 38 % (37 kpl) oli vastannut paljon. Jonkin verran yhteistyökoulu tarjontaa kattavana piti 35 % (34 kpl) vastaajista. Vastaajista 8 % (8 kpl) piti tarjontaa hyvin vähän kattavana. Ääripäiden vastauksia en lainkaan ja hyvin paljon tuli huomattavasti vähemmän. Vastaajista 2 % (2 kpl) oli sitä mieltä, että Kajaanin AMK: n tarjoama yhteistyökoulu tarjonta maailmalla ei ole lainkaan kattava. Hyvin paljon tyytyväisiä yhteistyökoulutarjontaan oli 2 % (2 kpl) vastaajista. Kysymykseen ei osannut vastata 14 % (14 kpl) vastaajista. Kysymykseen ”en osaa sanoa” -vastanneiden suuri määrä selittyy sillä, että perehtyminen vaihtomahdollisuuksiin oli myös melko vähäistä.

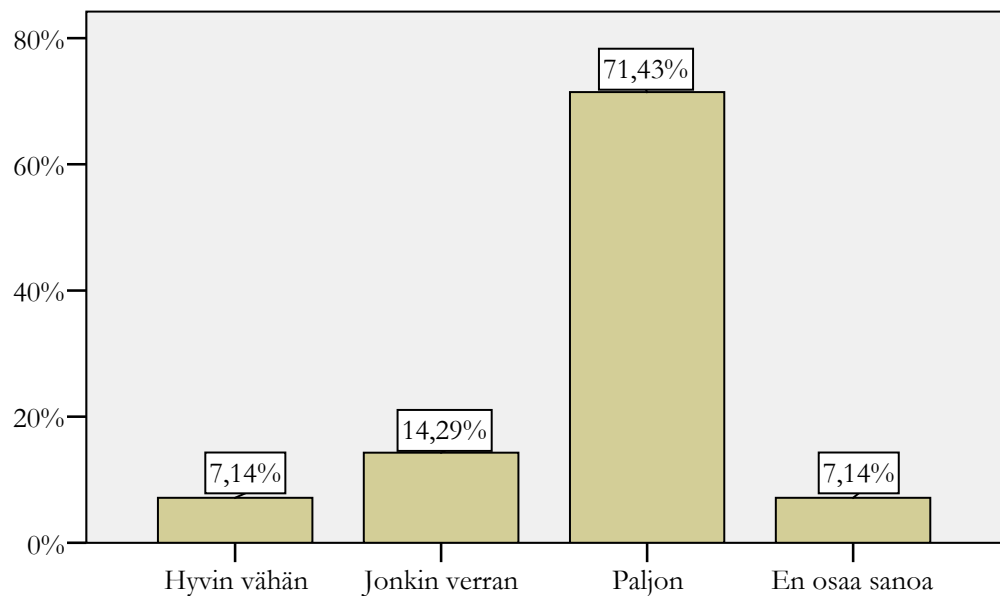
Kuvio 8: Tyytyväisyys yhteistyökoulutarjontaan maailmalla, kaikki koulutusalat (n=97)

Mielipidettä yhteistyökoulu tarjonnan kattavuudesta tarkasteltiin myös koulutusaloittaisesti, sillä tarjonta vaihtelee koulutusaloittain. HaKan ja MaRan yhteistyökoulutarjonta on miltei sama, mutta TeLillä tarjonta on erilainen. Hallinnon ja kaupan alan opiskelijoista yhteistyökoulutarjontaa paljon kattavana piti yli puolet, 53 % (21 kpl), opiskelijoista. Jonkin verran tarjontaa kattavana piti 28 % (11 kpl) opiskelijoista. Ääripäiden vastauksia Ei lainkaan ja hyvin paljon tuli selvästi vähemmän. Ei lainkaan kattavana tarjontaa piti 3 % (1 kpl) hallinnon ja kaupan alan opiskelijoista. Vastajista 3 % (1 kpl) vastasi tarjonnan olevan hyvin paljon kattava. Hyvin vähän vastauksia ei ollut yhtään, kun taas jopa 15 % (6 kpl) vastaajista ei osannut vastata kysymykseen.

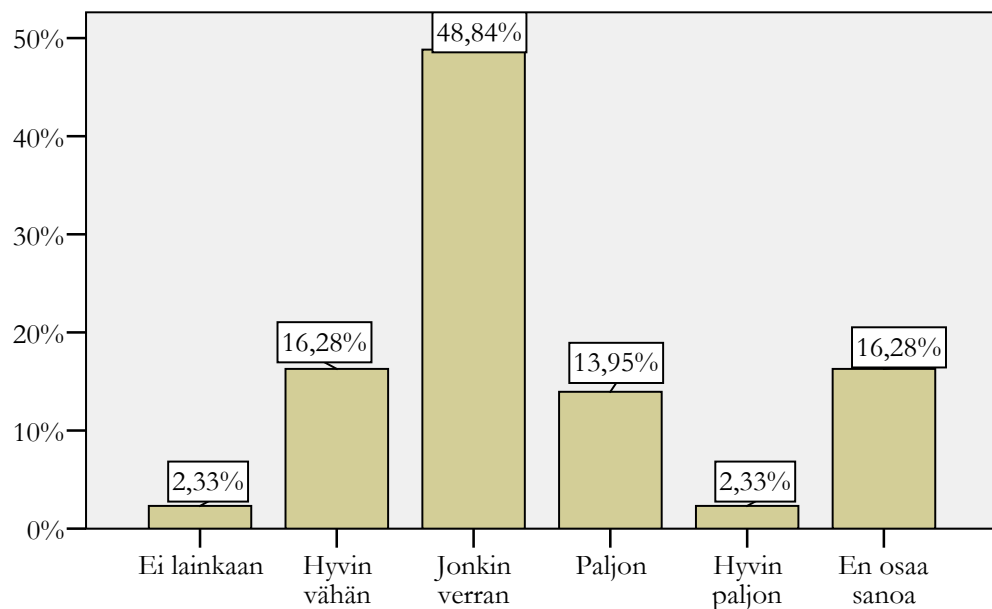
Kuvio 9: Tyytyväisyys yhteistyökoulu tarjontaan maailmalla, hallinnon ja kaupan ala (n=40)

Matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijoista yli puolet, 71 % (10 kpl) vastaajista, pitivät yhteistyökoulutarjontaa paljon kattavana. Jonkin verran kattavana tarjontaa piti 14 % (2 kpl) alan vastaajista. Hyvin vähän kattavana tarjontaa piti vain 7 % (1 kpl) matkailu- ja ravitsemisalan oppilaista. Vastanneista kukaan ei pitänyt yhteistyökoulu tarjontaa ei lainkaan tai hyvin paljon kattavana. Yksi vastaaja ei osannut vastata kysymykseen. Keskimäärin matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijat olivat eniten tyytyväisiä Kajaanin AMK: n yhteistyökoulu tarjontaan maailmalla.

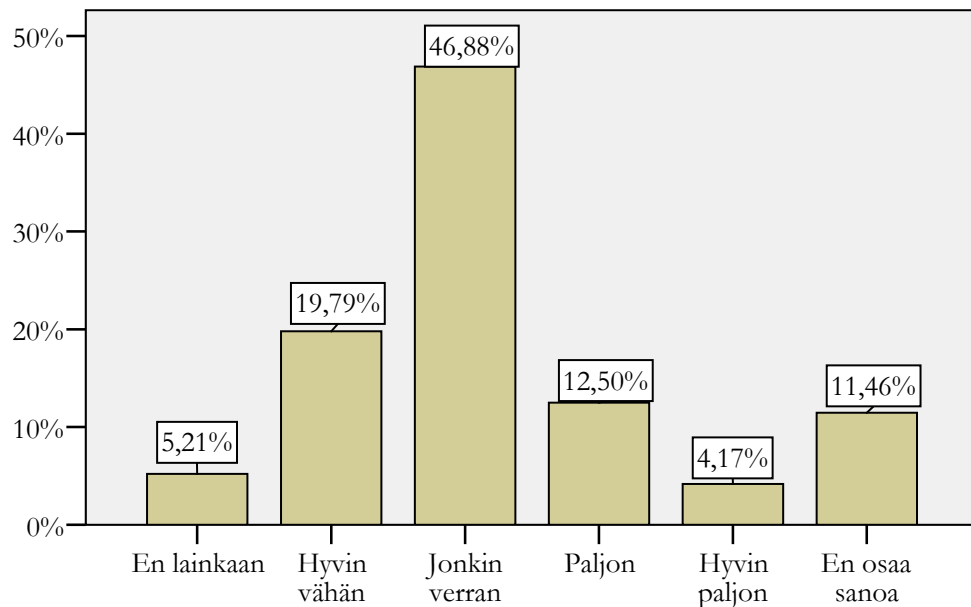
Kuvio 10: Tyytyväisyys yhteistyökoulu tarjontaan maailmalla, matkailu ja ravitsemisala (n=14)

Tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoista enemmistö 49 % (21 kpl) piti Kajaanin ammattikorkeakoulun tarjoamaa yhteistyökoulutarjontaa maailmalla jonkin verran kattavana. Hyvin vähän tarjontaa kattavana piti toiseksi suurin joukko, 16 % (7 kpl) vastaajista. Vastaajista 14 % (6 kpl) piti tarjontaa paljon kattavana. Ääripäiden vastauksien kannatus oli TeLin opiskelijoidenkin keskuudessa heikkoa. Ei lainkaan kattavana yhteistyökoulu tarjonnan koki 2 % (1 kpl) tekniikan ja liikenteen alan vastaajista. Opiskelijoista 2 % (1 kpl) oli sitä mieltä, että yhteistyökoulu tarjonta on hyvin paljon kattava. Kysymykseen ei osannut vastata 16 % (7 kpl) vastaajista.

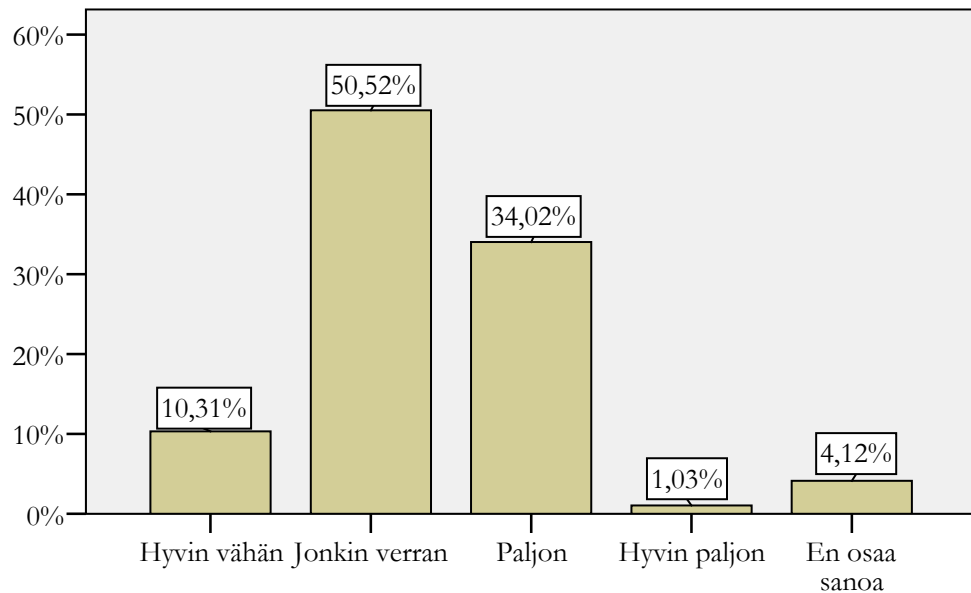
Kuvio 11: Tyytyväisyys yhteistyökoulu tarjontaan maailmalla, tekniikka ja liikenneala (n=43)

Enemmistö, 46 % (45 kpl) vastaajista, koki, että vaihto-opiskelu ulkomailla viivästyttäisi opintoja jonkin verran. Vastaajista 20 % (19 kpl) oli sitä mieltä, että vaihtojakso viivästyttäisi opintoja hyvin vähän. Vastaajista 12 % (12 kpl) koki, että vaihtojakso viivästyttäisi opintoja paljon. Ääripäiden vastaukset saivat selvästi vähemmän kannatusta. Vastaajista 5 % (5 kpl) oli sitä mieltä, että vaihtojakso ulkomailla ei viivästyttäisi opintoja lainkaan. Hyvin paljon vaihtojakson koki viivästyttävän opintoja 4 % (4 kpl) vastaajista. Kysymykseen ei osannut vastata 11 % (11 kpl) vastaajista. Yksi vastaaja oli jättänyt kohdan kokonaan tyhjäksi.

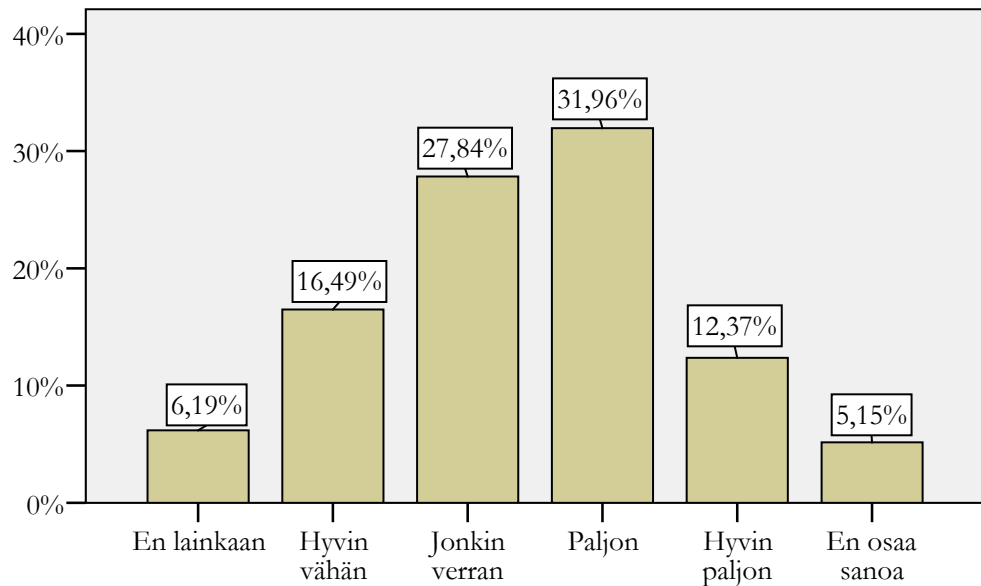
Kuvio 12: Kokeeko vaihtojakson viivästyttävän opintoja (n=96)

Kysyttäessä, onko saanut tietoa tarpeeksi Kajaanin AMK: n tarjoamista vaihtomahdollisuuksista, suurin osa oli mielestään saanut melko paljon tietoa. Jonkin verran tietoa vaihtomahdollisuuksista oli saanut hieman yli puolet, 51 % (49 kpl) vastaajista. Paljon tietoa koki saaneensa 34 % (33 kpl) vastaajista. Hyvin vähän tietoa vaihtomahdollisuuksista oli saanut 10 % (10 kpl) vastaajista. Vain yksi vastaaja koki saaneensa hyvin paljon tietoa. Positiivista oli, että kukaan ei vastannut, ettei ollut saanut tietoa vaihtomahdollisuuksista lainkaan. Vastaajista 4 % (4 kpl) ei osannut vastata kysymykseen.

Kuvio 13: Onko saanut tarpeeksi tietoa vaihtomahdollisuuksista (n=97)

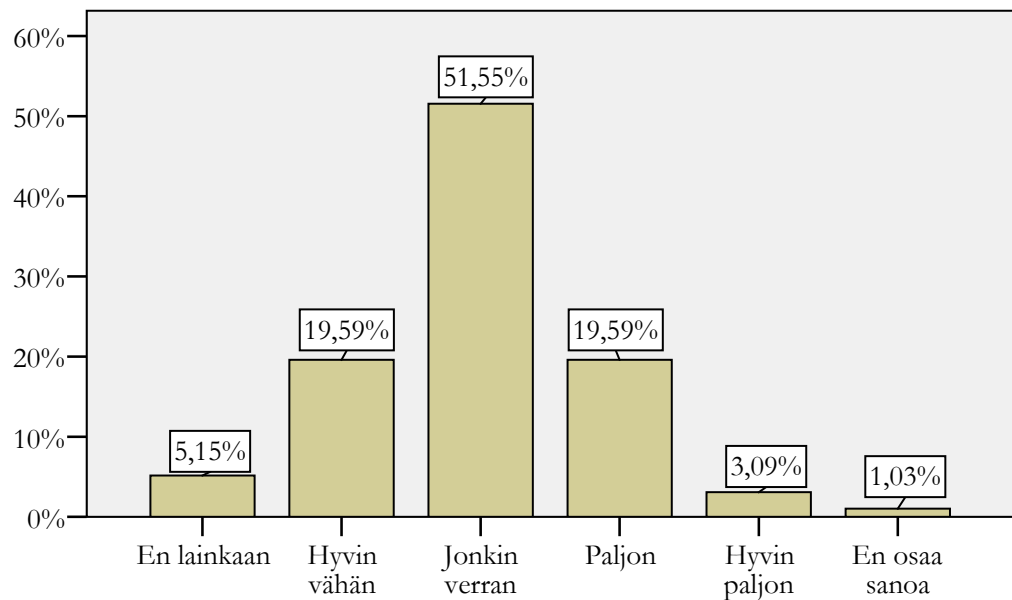
Kysyttäessä opiskelijoilta, olivatko he kokeneet järjestetyt kv-infot tarpeellisiksi, vastaukset olivat hyvin vaihtelevia. Enemmistö, 32 % (31 kpl) vastaajista, oli sitä mieltä, että he kokivat kv-infot paljon tarpeellisiksi. Toiseksi suurin joukko, 28 % (27 kpl) vastaajista, koki kv-infot jonkin verran tarpeellisiksi. Hyvin vähän tarpeellisina kv-infoja piti 17 % (16 kpl) vastaajista, kun taas hyvin paljon tarpeellisina kv-infoja piti 12 % (12 kpl) vastaajista. Vastaajista 6 % (6 kpl) oli kokenut, että kv-infot eivät olleet lainkaan tarpeellisia. Vastaajista 5 % (5 kpl) ei osannut vastata kysymykseen.

Kuvio 14: Kv-infojen tarpeellisuus (n=97)

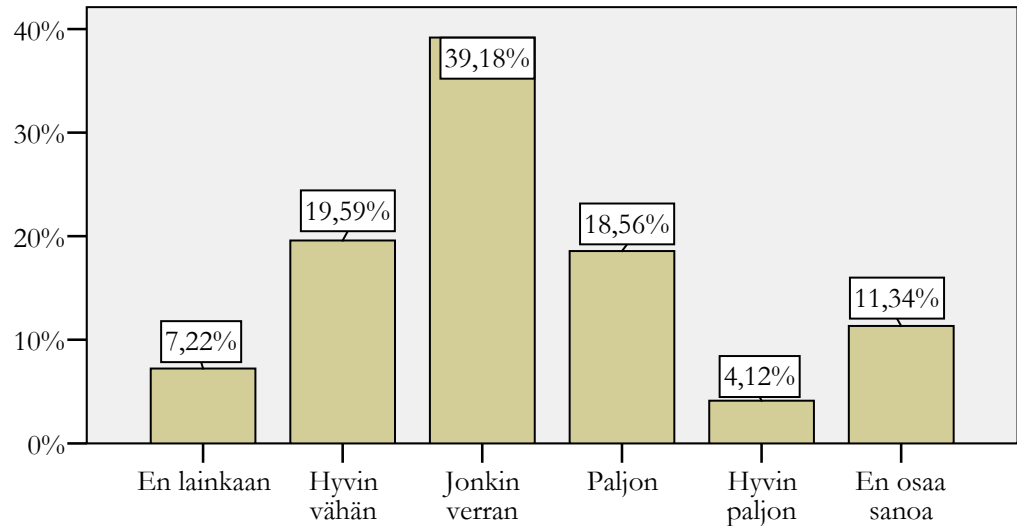
4.3 Harjoittelu ulkomailla

Vastaajista hieman yli puolet, 52 % (50 kpl), koki saaneensa jonkin verran kannustusta harjoittelun suorittamiseksi ulkomailla.. Hyvin vähän kannustusta harjoittelun suorittamiseksi ulkomailla oli saanut 20 % (19 kpl) vastaajista. Yhtä moni vastaaja, 20 % (19 kpl), oli sitä mieltä, että oli saanut paljon kannustusta harjoittelun suorittamiseksi ulkomailla. Vastaajista 5 % (5 kpl) koki, etteivät olleet saaneet kannustusta lainkaan. Hyvin paljon kannustusta harjoittelun suorittamiseksi ulkomailla oli saanut vain 3 % (3 kpl) vastaajista. Yksi vastaaja ei ollut osannut vastata kysymykseen.

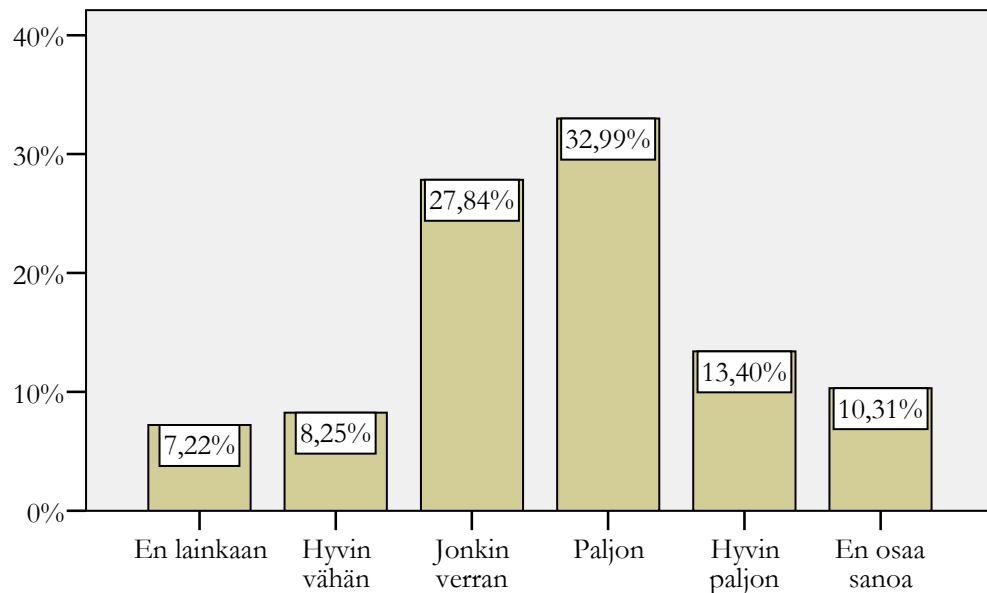
Kuvio 15: Kannustus harjoittelun suorittamiseksi ulkomailla (n=97)

Suurin osa vastaajista, 39 % (38 kpl), oli sitä mieltä, että harjoittelupaikan saaminen ulkomailta olisi helppoa. Hyvin vähän helpoksi paikan saamisen koki 20 % (19 kpl) vastaajista. Vastaajista 19 % (18 kpl), oli sitä mieltä, että harjoittelupaikan saaminen ulkomailta olisi paljon helppoa. Ääripäiden vastaukset saivat taas vähiten vastauksia. Ei lainkaan helppona paikan saamista piti 7 % (7 kpl) vastaajista. Hyvin paljon helppona harjoittelupaikan saamisen koki 4 % (4 kpl) vastaajista. Kysymykseen ei osannut vastata 11 % (11 kpl) vastaajista. Tässä tapauksessa vastaajien, jotka eivät osanneet vastata kysymykseen, suurehko määrä johtunee siitä, etteivät he ole perehtyneet ulkomailta harjoittelupaikan hakemiseen lainkaan.

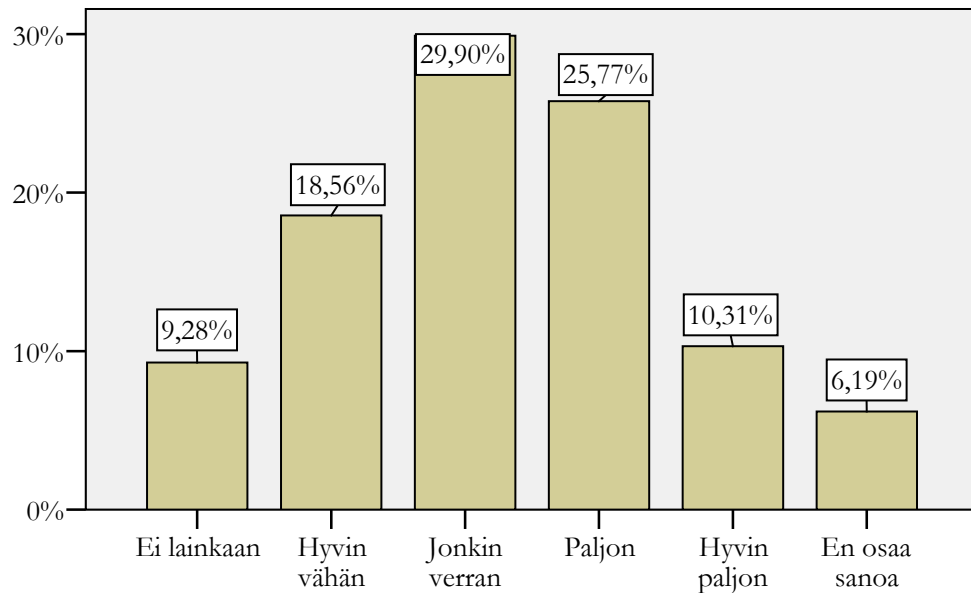
Kuvio 16: Kokeeko kv-harjoittelupaikan saamisen helpoksi (n=97)

Ulkomaan harjoittelusta saatu hyöty verrattuna kotimaan harjoittelusta saatuun hyötyyn koettiin pääasiassa suuremmaksi. Enemmistö, 33 % (32 kpl) vastaajista, oli sitä mieltä, että ulkomaan harjoittelusta on tulevaisuudessa paljon enemmän hyötyä kuin kotimaan harjoittelusta. Jonkin verran hyödyllisemmäksi kv-harjoittelun koki 28 % (27 kpl) vastaajista. Vastaajista 13 % (13 kpl) koki kv-harjoittelun hyvin paljon hyödyllisemmäksi kuin kotimaan harjoittelun. Hyvin vähän 8 % (8 kpl) ja ei lainkaan 7 % (7 kpl) hyödyllisenä pitäneitä oli selvästi vähemmän. Kysymykseen ei osannut vastata 10 % (10 kpl) vastaajista.

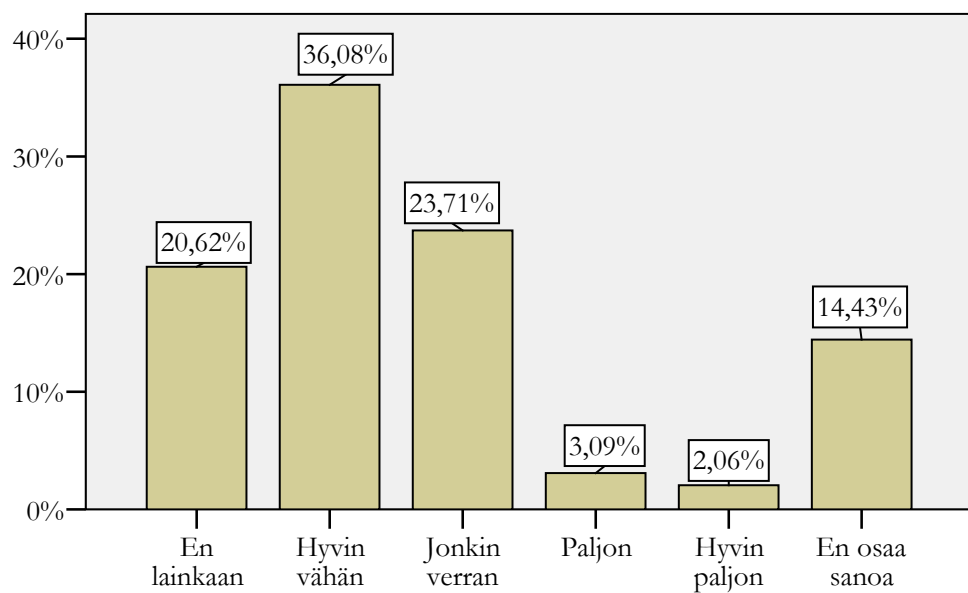
Kuvio 17: Ulkomaan harjoittelusta saatu hyöty verrattuna kotimaan harjoittelusta saatuun hyötyyn (n=97)

Tulosten perusteella koulun valmiiksi neuvotellut harjoittelupaikat ohjaisivat opiskelijoita enemmän lähtemään ulkomaille suorittamaan harjoittelua. Vastaajista 30 % (29 kpl) koki, että valmiit harjoittelupaikat ohjaisivat heitä jonkin verran enemmän ulkomaille. Myös suuri osa, 26 % (25 kpl) vastaajista, koki valmiiden harjoittelupaikkojen ohjaavan heitä paljon enemmän ulkomaille. Vastaajista 17 % (18 kpl), oli sitä mieltä, että valmiiksi hankitut harjoittelupaikat ohjaisivat heitä hyvin vähän enemmän ulkomaille. Valmiit harjoittelupaikat ohjaisivat 10 % (10 kpl) vastaajista lähtemään hyvin paljon enemmän ulkomaille suorittamaan harjoittelujakson. Valmiit harjoittelupaikat eivät ohjaisi lainkaan enemmän 9 % (9 kpl) vastaajista lähtemään ulkomaan harjoitteluun. Vastaajista 6 % (6 kpl) ei osannut vastata kysymykseen.

Kuvio 18: Valmiiksi hankitut ulkomaan harjoittelupaikat (n=97)

Kysyttäessä opiskelijoilta, etsisivätkö he mieluummin harjoittelupaikan itse kuin käyttäisivät koulun kontakteja, saatiin samansuuntaisia vastauksia kuin kysyttäessä valmiiksi neuvotelluista harjoittelupaikoista. Enemmistö keskittyisi käyttämään mieluummin koulun kontakteja. Vastaajista 36 % (35 kpl) vastasi, että he etsisivät harjoittelupaikan hyvin vähän mieluummin itse kuin käyttäisivät koulun kontakteja. Vastaajista 24 % (23 kpl) etsisi harjoittelupaikan jonkin verran mieluummin itse kuin käyttäisi koulun kontakteja. Ei lainkaan mieluummin harjoittelupaikkansa itsenäisesti etsisi 21 % (20 kpl) vastaajista. Harjoittelupaikan etsintä ulkomailta itsenäisesti sai selvästi vähemmän kannatusta. Paljon mieluummin paikan itsenäisesti etsisi 3 % (3 kpl) vastaajista. Vastaajista vain 2 % (2 kpl) etsisi harjoittelupaikan mieluummin itse kuin käyttäisivät koulun kontakteja. Kysymykseen ei osannut vastata 14 % (14 kpl) vastaajista.

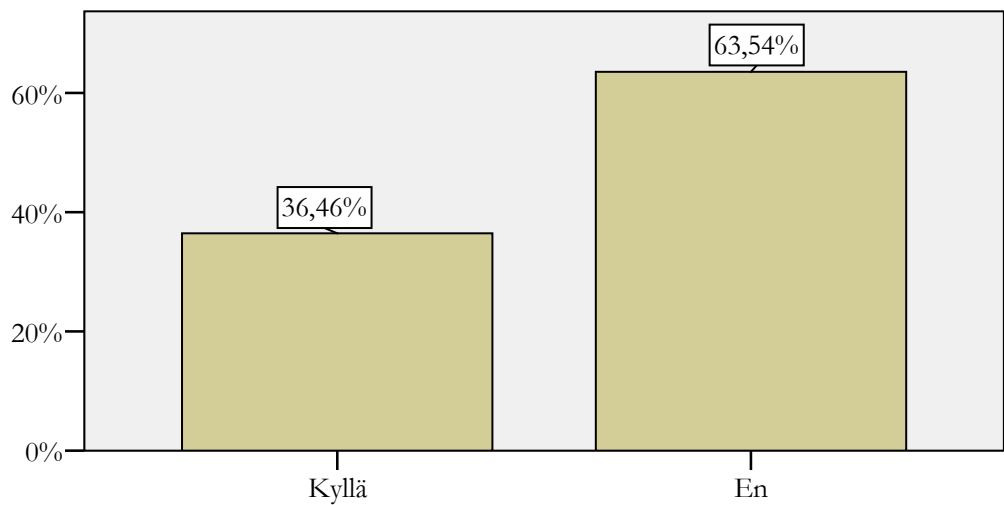
Kuvio 19: Etsikö harjoittelupaikan ulkomailta mieluummin itse kuin käyttäisi koulun kontakteja (n=97)

4.4 Kiinnostus kansainvälistymiseen

Kysyttäessä opiskelijoilta, tietävätkö he miten vaihtoon haetaan, suurin osa 72 % (69 kpl) vastasi kyllä. Vastanneista opiskelijoista 28 % (27 kpl) ei tiennyt kuinka hakea vaihtoon. Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Opiskelijoiden kiinnostus kotikansainvälistymistoimintaa, kuten kv-tuutorointia, kohtaan ei ollut kovin suurta. Jopa 72 % (70 kpl) vastasi, ettei ollut kiinnostunut kotikansainvälistymisestä. Vastaajista vain 28 % (27 kpl) ilmoitti kiinnostuneensa toiminnasta.

Innokkuus osan kursseista suorittamiseksi englannin kielellä ei ollut myöskään kovin suurta. Vastaajista 63 % (61 kpl) ei ollut kiinnostunut suorittamaan kursseja englannin kielellä. Vastaajista 36 % (35 kpl) oli kiinnostunut englanniksi opiskelusta.

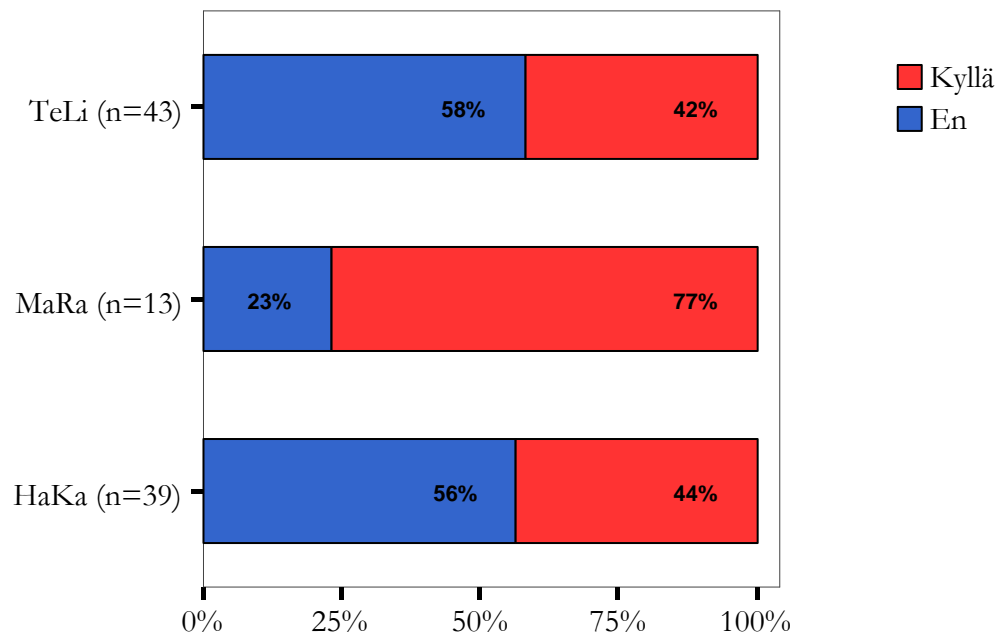

Kuvio 20: Kiinnostus kurssien suorittamiseen englannin kielellä (n=96)

Tarkastellessa kiinnostusta kurssien suorittamiseen englannin kielellä koulutusaloittain kävi ilmi, että matkailu- ja ravitsemisalalan opiskelijat olisivat eniten kiinnostuneita vieraalla kielellä opiskeluun. Jopa 77 % (10 kpl) kyselyyn vastanneista MaRan opiskelijoista olisi kiinnostunut suorittamaan osan kursseistaan englannin kielellä. Vastaajista 23 % (3 kpl) sen sijaan ei ollut kiinnostunut opiskelemaan englanniksi.

Vastanneista HaKan opiskelijoista 44 % (17 kpl) oli kiinnostuneita kurssien suorittamisesta vieraalla kielellä, kun taas jopa 56 % (22 kpl) vastasi, ettei englanniksi opiskelu kiinnosta.

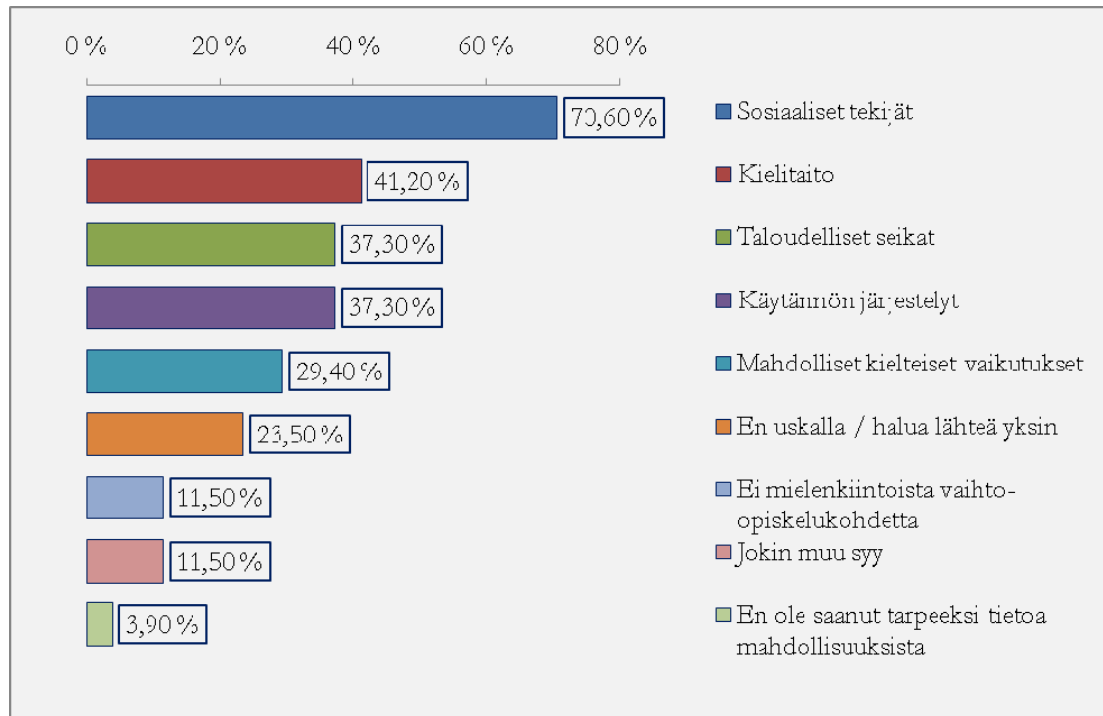
Vähiten englannin kielellä opiskelusta kiinnostuneita oli tekniikan ja liikenteen alalla. Kyselyyn vastanneista tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoista 42 % (18 kpl) olivat kiinnostuneita suorittamaan osan kursseistaan englannin kielellä. Vastaajista 58 % (25 kpl) ei ollut kiinnostunut kurssien suorittamisesta englannin kielellä.

Kuvio 21: Kiinnostus kurssien suorittamiseen englannin kielellä koulutusaloittain (n=96)

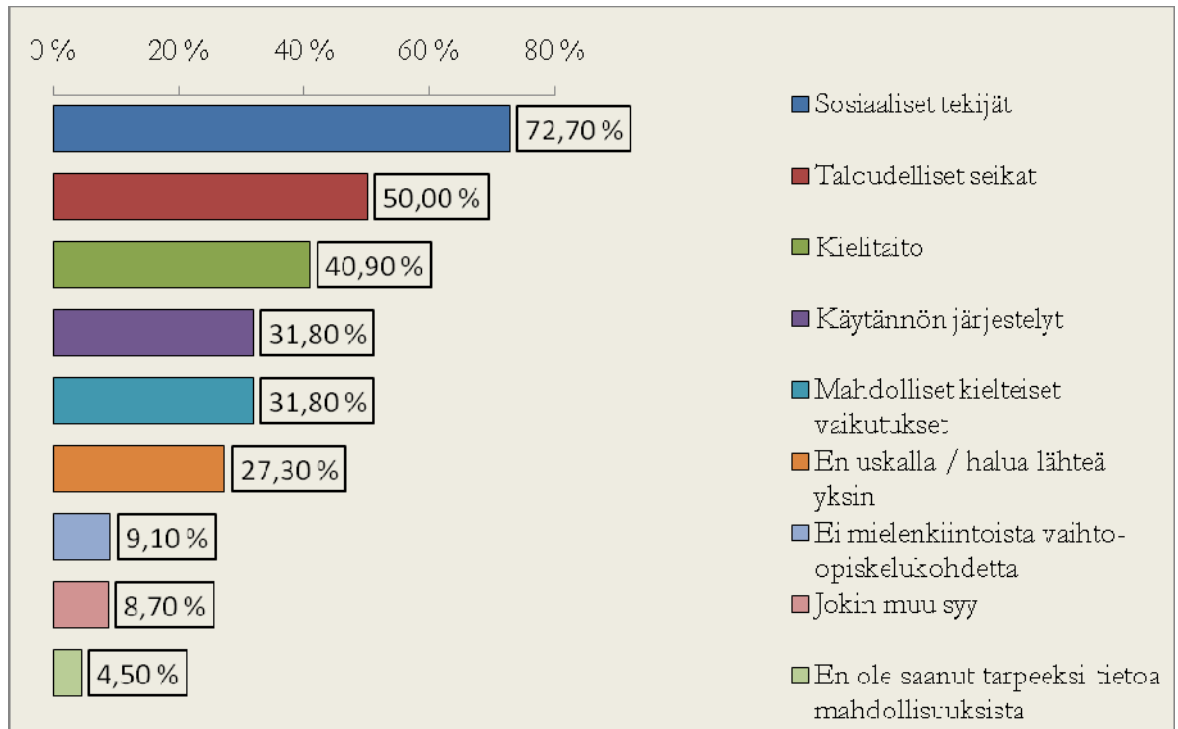
Opiskelijoilta kysyttiin myös, olivatko he kiinnostuneita lähtemään vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Jos vaihtoon tai harjoitteluun lähtö ei kiinnostanut, tiedusteltiin tekijöitä, mistä se johtuu. Usea opiskelija oli kiinnostunut lähtemään vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Vastaaajista hieman alle puolet, 47 % (45 kpl), oli kiinnostunut kv-vaihdosta ja/tai -harjoittelusta. Vaihto ja/tai harjoittelu ulkomailla ei kiinnostanut 53 % (50 kpl) vastaajista. Kysymykseen oli jättänyt vastaamatta kaksi opiskelijaa.

Kiinnostuksen puutteesta johtuvia tekijöitä kartoitettiin vain niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät olleet kiinnostuneet lähtemään vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Tulosten kohdalla on hyvä huomata, että syitä pystyi valitsemaan useamman kuin yhden. Yleisin syy kiinnostuksen puutteeseen olivat sosiaaliset tekijät, kuten perhesuhteet. Sosiaalisten syiden takia ulkomaille ei ollut kiinnostunut lähtemään jopa 71 % (36 kpl) opiskelijoista. Kielitaidon puutteen vuoksi kiinnostusta ei ollut 41 % (21 kpl) vastaajista. Taloudellisten seikkojen vuoksi ulkomaille lähtö ei kiinnosta 37 % (19 kpl) vastaajista. Vastaajista, jotka eivät olleet kiinnostuneita lähtemään kv-vaihtoon tai -harjoitteluun, 37 % (19 kpl) oli sitä mieltä, että käytännön järjestelyiden (kuten asuntoasiat) vuoksi kiinnostusta ei ole. Usea opiskelija koki ulkomaan jakson tuovan mahdollisesti kielteisiä seikkoja, kuten opintojen pitkittyminen, sillä niin vastasi jopa 29 % (15 kpl) opiskelijoista. ”En uskalla tai halua lähteä yksin” oli syynä 24 % (12 kpl) opiskelijoista. Opiskelijoista 12 % (6 kpl) koki, ettei ollut mielenkiintoista vaihto-opiskelukohdetta ja saman verran vastauksia sai myös jokin muu syy. Vain 4 % (2 kpl) kokivat saaneensa liian vähän tietoa vaihtomahdollisuuksista ylipäättään, minkä vuoksi eivät olleet kiinnostuneet kv-vaihdosta tai -harjoittelusta.

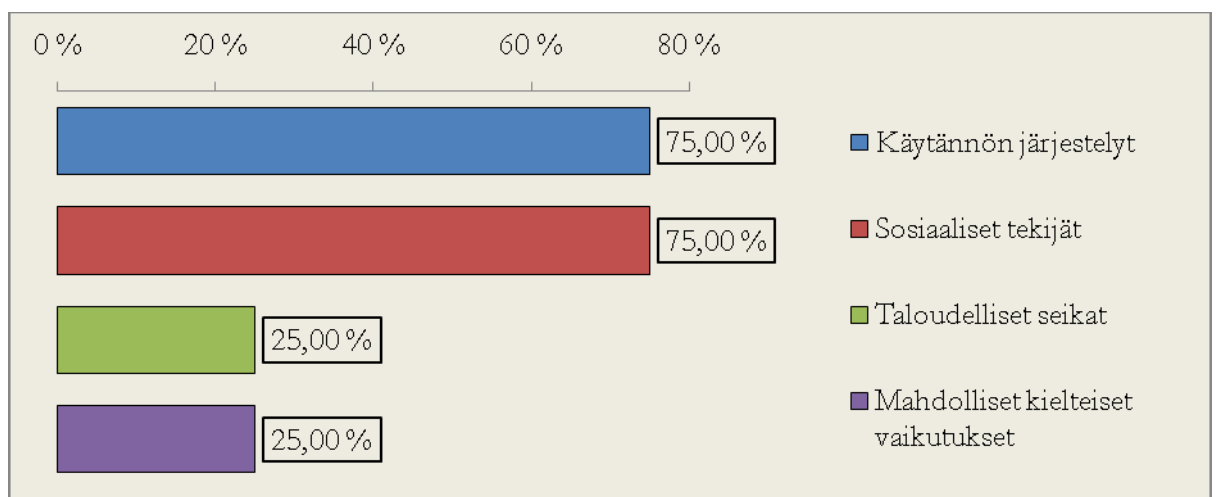
Kuvio 22: Syyt, joiden vuoksi ei kiinnostusta lähteä kv-vaihtoon/-harjoitteluun (n=50)

Syytä tarkasteltiin myös koulutusaloittain. Hallinnon ja kaupan alan opiskelijoiden suurimmat kiinnostuksen puutteesta johtuvat tekijät olivat sosiaaliset tekijät 73 % (16 kpl), taloudelliset seikat 50 % (11 kpl) ja kielitaito 41 % (9 kpl).

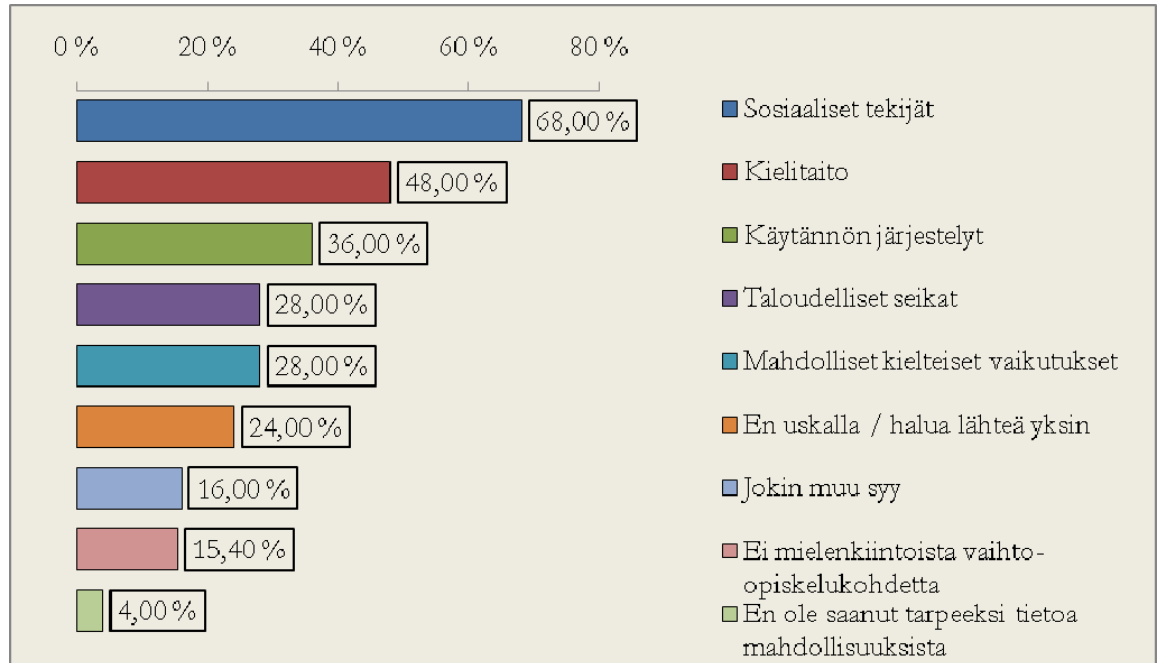
Kuvio 23: HaKan opiskelijoiden syyt, joiden vuoksi ei kiinnostusta lähteä kv-vaihtoon / harjoitteluun (n=22)

Matkailu- ja ravitsemisalalan opiskelijoiden suurimmiksi syiksi kiinnostuksen puutteeseen muodostuivat käytännön järjestelyt 75 % (3 kpl) ja sosiaaliset tekijät 75 % (3 kpl).

Kuvio 24: MaRan opiskelijoiden syyt, joiden vuoksi ei kiinnostusta lähteä kv-vaihtoon / harjoitteluun (n=4)

Tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoiden suurimmat kiinnostuksen puutteesta johtuvat tekijät olivat sosiaaliset tekijät 68 % (17 kpl), kielitaito 48 % (12 kpl) ja käytännön järjestelyt 36 % (9 kpl).

Kuvio 25: TeLin opiskelijoiden syyt, joiden vuoksi ei kiinnostusta lähteä kv-vaihtoon / harjoitteluun (n=25)

Jokin muu syy kohtaan opiskelijat olivat listanneet:

- eläimen jättäminen Suomeen (2 vastaajaa)
- ei ole kiinnostusta (5 vastaajaa)

Vapaa sana (suluissa kommentin antajan koulutusala):

- enemmän tietoa / infotilaisuuksia vaihdosta (HaKa)
- kansainvälistä toimintaa pitäisi lisätä ja laajentaa (TeLi)
- auttakaa ujut ulkomaille (TeLi)
- Oli hankala täyttää vaihtoon hakulomakkeeseen aloituspäivämäärää vaihdossa, kun en löytänyt korkeakoulun (vaihtokoulun) sivuilta tietoa lukuvuosi ajoista (MaRa)
- Heti kun ois mahdollisuus lähteä muualle kuin Newcastleen vaihtoon, niin voisi jopa harkita sitä vaihtoon lähtöä (TeLi)
- En tiedä miten hakea vaihtoon, mutta jos haluan tietää saan sen tunnin sisällä selville (TeLi)
- tiedottamista pitäisi olla enemmän. Tukien hakeminen / saaminen tulisi olla helpompaa (HaKa)
- en ole paljoa perehtynyt tähän asiaan, koska lapseni vuoksi en ole lähdössä vaihtoon (TeLi)
- Neljännen vuoden kulttuuri englantia kurssin voisi siirtää ensimmäiselle vuodelle (TeLi)
- Kun vaihtokohteita esitellään, voisi esitellä asumista, vapaa-ajan toimintoja... koulun lisäksi enemmän (TeLi)
- Olisi hyvä saada lisää tietoa kv-vaihdosta kun meinaan lähteä siihen vaihtoon (TeLi)
- Minusta opiskelijat kertovat aluksi halustaan lähteä vaihtoon, mutta ei varmasti lähde. Itse en ole koskaan aikonut lähteä, koska perheellisenä en voi lähteä (TeLi)
- Kajaanin AMK on surkea tarjoamaan vaihtoehtoja kv-opinnoille (TeLi)
- Harjoittelupaikkoja saisi olla ulkomailla enemmän (TeLi)

5 POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli kehittää Kajaanin ammattikorkeakoulun kansainvälistymispalveluja lähteille opiskelijoille. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, millaisena opiskelijat ovat kokeneet koulun kv-toimiston toiminnot, kuten tiedon saannin ja kv-infojen tarpeellisuuden. Tutkimusongelmana oli selvittää syyt, joiden vuoksi Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijat eivät ole kovin kiinnostuneita lähtemään kansainväliseen vaihtoon ja harjoitteluun.

Pääpiirteittäin vaihtomahdollisuuksiin opiskelijat olivat tutustuneet melko vähän. Kukaan opiskelijoista ei kuitenkaan vastannut, että ei ollut saanut lainkaan tietoa vaihtomahdollisuuksista. Kaikille aloittaville luokille järjestettävissä kv-infoissa opiskelijoille kerrotaan erilaisista vaihtomahdollisuuksista, joissa opiskelijat saavat tarvittavat perustiedot. Mikäli vaihtoasioihin haluaa syvempää tietoa, on opiskelijoiden oltava aktiivisia ja etsittävä tietoa itsenäisesti, jota monet opiskelijat eivät tee. Tietoa on saatavilla hyvin kattavasti oppaissa ja Internetissä. Erinomainen tietolähde on aiemmin vaihdossa olleet opiskelijat, joilta saa tärkeää käytännön tietoa. Jo vaihdossa olleiden opiskelijoiden monipuolisia kertomuksia voivat halukkaat lukea koulun Extranet sivuilta ja kuulla kv-infoissa. Käytännön tietoutta vaihdossa olleiden kertomana toivottiin enemmän ja se herättikin lisäkysymyksen, miksei Extranetissä olevia kertomuksia oltu löydetty.

Suurin osa opiskelijoista oli hyvin tyytyväisiä Kajaanin ammattikorkeakoulun tarjoamaan yhteistyökorkeakoulu tarjontaan maailmalla. Kun tuloksia tarkasteltiin koulutusaloittain, kävi ilmi, että matkailu- ja ravitsemisalan sekä kaupan ja hallinnon alan opiskelijat olivat hyvin tyytyväisiä. Tekniikan ja liikenteen alalla sen sijaan oli havaittavissa pientä tyytymättömyyttä tarjontaan. Ero on selkeä, jos sitä vertaa MaRan ja HaKan opiskelijoiden tuloksiin. Monet TeLin opiskelijat kommentoivat myös vapaa sana -osiossa tyytymättömyyttään koulun tarjoamiin kansainvälistymismahdollisuuksiin. Tekniikan ja liikenteen opiskelijoille olisi hyvä yrittää hankkia lisää yhteistyökorkeakouluja, jolloin heidän alhainen vaihtoinnostuksensa voisi lähteä nousuun.

Suurin osa opiskelijoista koki, että vaihtojakso ulkomailla pitkittäisi heidän opiskeluaikaansa jossain määrin. Periaatteenahan on, että vaihdon ei pitäisi pitkittää opiskeluaikaa. Huolellisesti suunnitellut kurssivalinnat mahdollistavat valmistumisen ajoissa. Lisäksi koulu on kokemuksieni mukaan hyvin myönteinen ulkomailla suoritettujen kurssien hyväksiluvussa.

Mahdollinen opintojen pitkittyminen voi joidenkin opiskelijoiden kohdalla vaikuttaa siihen, ettei kv-vaihtoon hakeuduta. Kehitysideana tähän ongelmaan on, että opiskelijoille painotettaisiin esimerkiksi kv-infoissa ja muulloinkin vaihtojaksoja markkinoidessa, että vaihto ei välttämättä pitkitä opiskeluaikaa, sillä liian monet tuntuvat niin luulevan. Lisäksi alojen koordinaattorit paneutuisivat vaihtoon lähtijöiden kurssivalintojen suunnitteluun, jotta mahdollisimman moni kurssi saataisiin hyväksiluettua osana pakollisia opintoja.

Opiskelijat olivat kokeneet kv-infot pääasiassa hyvin tarpeellisiksi. Infoihin osallistuu koko luokka, jolloin tieto tavoittaa myös ne, jotka eivät ole harkinneet ulkomaille lähtöä. Kv-infot eivät välttämättä innoita kaikkia lähtemään vaihtoon, mutta mahdollisuuksista ja opiskelijoiden kokemuksista on hyödyllistä kuulla. Kv-infojen järjestämistä kannattaa ehdottomasti jatkaa jatkossakin.

Kannustusta harjoittelun suorittamiseen ulkomailla opiskelijat kokivat saaneensa jonkin verran, joten parantamisen varaa olisi. Huomautuksena kuitenkin se, että pääosa tutkimukseen osallistuneista oli ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla harjoittelu ei ole vielä ajankohtaista. Kehittämisehdotuksena kannustuksen lisäämiseksi olisi, että kansainvälistymismahdollisuuksista markkinoimista ja tiedottamista tulisi siirtää enemmän myös opettajien vastuulle. Tällä hetkellä opettajien antama ohjaus ja kannustus ulkomailla opiskeluun tai harjoitteluun on melko vähäistä ja sitä tulisi lisätä. Opettajat ovat päivittäisessä vuorovaikutuksessa opiskelijoiden kanssa, joten heidän on helppoa kannustaa opiskelijoita osallistumaan erilaisiin koulun tarjoamiin mahdollisuuksiin. Opettajien olisi hyvä muistuttaa opiskelijoille, että yhä useampi työnantaja arvostaa kansainvälistä kokemusta.

Opiskelijat olivat sitä mieltä, että ulkomaan harjoittelusta saatu ammatillinen hyöty on suurempaa kuin kotimaan harjoittelusta saatu hyöty. Kuitenkaan harjoittelun suorittaminen ulkomailla ei ole ollut kovin suosittua. Ulkomaan harjoittelusta saatu hyödyn määrä riippuu opiskelijasta itsestään ja mahdollisista urasuunnitelmistaan. Tietyille aloille on ominaista, että kansainvälisyys on osa jokaista työpäivää, jolloin työntekijöiden on aloitettava itsensä kehittäminen monipuolisesti jo opiskeluaikoina.

Tutkimustulosten perusteella voisi päätellä, että jos Kajaanin ammattikorkeakoululla olisi tarjottavanaan useampia valmiiksi neuvoteltuja harjoittelupaikkoja, se ohjaisi opiskelijoita nykyistä enemmän lähtemään ulkomaille. Työskentely vieraassa maassa ja työkuultuurissa voi tuntua monesta hyvin pelottavalta ajatukselta, sillä ei oikein tiedä, että tulevatko odotukset

esimerkiksi työtehtävien vaativuudesta täyttymään. Kysyttäessä, kokevatko opiskelijat harjoittelupaikan saamisen ulkomailta helpoksi, he pääasiassa olivat sitä mieltä, että se olisi melko helppoa. Vaikka harjoittelupaikan saaminen ulkomailta mielletään helpoksi, käytettäisiin silti hyvin paljon mieluummin koulun tarjoamia harjoittelupaikkoja. Opiskelijat voivat kokea koulun tarjoamat harjoittelupaikat turvallisemmiksi vaihtoehdoiksi ja ne rohkaisevat heitä enemmän lähtemään ulkomaille.

Suurin osa opiskelijoista tiesi, kuinka kansainväliseen vaihtoon haetaan. Tiedottaminen kv-infossa sekä Internet sivuilla on siis tuottanut tulosta. Eräs vastaaja oli kommentoinut vapaaosana osioon tuntevansa, että tieto on helposti saatavilla.

Opiskelijoiden kiinnostus vapaaehtoista kotikansainvälistymistoimintaa oli vähäistä. Kehittämischdotuksenani on kansainvälisyysopintojen lisääminen ja kehittäminen, esimerkiksi kulttuurien tuntemus opintojen kehittäminen. Opintoja voitaisiin järjestää yhteistyössä vaihto-opiskelijoiden kanssa vaikka ryhmitöitä tehden, jolloin saataisiin monipuolista kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Yhteiset opinnot ulkomaalaisten opiskelijoiden kanssa edesauttaisivat opiskelijoiden kotikansainvälistymistä sekä kampusalueen luomista kansainvälisemmäksi.

Suomen kielellä opiskelevat voivat valita kursseja, joissa opetus tapahtuu englannin kielellä. Tutkimukseen vastanneiden opiskelijoiden kiinnostus vapaaehtoisesti englanninkielellä opiskeltavia kursseja kohtaan oli kuitenkin vähäistä. Toimintaa voisi tehostaa tarjoamalla opiskelijoille esimerkiksi mahdollisuuden kokeen tekemiseen suomenkielellä tai että kurssista tulisi hyväksytty / hylätty merkintä. Opiskelijat voivat ajatella, että kurssien suorittamisen englanniksi on hankalampaa ja se voi vaikuttaa arvosanaan alentavasti.

Hieman alle puolet opiskelijoista vastasi olevansa kiinnostunut kansainvälisestä vaihdosta tai harjoittelusta. Tietenkään kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä ulkomaille, mutta moni ei kuitenkaan loppujen lopuksi lähde, vaikka kiinnostusta tuntuisi olevan.

Opiskelijoilta kysyttiin syitä, joiden vuoksi heillä eivät lähde vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Syitä oli listattu valmiiksi ja jos sopivaa ei löytynyt, niin opiskelijat saivat valita kohdan ”jokin muu syy” ja kirjoittaa haluamansa syyn siihen varattuun tilaan. Syitä sai valita useamman kuin yhden.

Ylivoimaisesti yleisin syy siihen, ettei kv-vaihtoon tai –harjoitteluun ole kiinnostusta lähteä, oli sosiaaliset tekijät. Sosiaalisilla tekijöillä voidaan tarkoittaa esimerkiksi perhesuhteita. Sosi-

aalisiin tekijöihin on miltei mahdotonta vaikuttaa koulun puolesta eikä niihin liittyviä syitä voida poistaa. Syitä ovat hyvin usein esimerkiksi perhe tai tyttö- tai poikaystävä, jolloin ulkomailla olo tietäisi pitkää poissa oloa läheisten luota. Tällöin on hyvin ymmärrettävää, ettei vaihto- ja harjoittelujaksoille ulkomaille hakeuduta.

Hyvin moni oli sitä mieltä, että heidän kielitaitonsa ei ole tarpeeksi riittävää vaihto- tai harjoittelujakson suorittamiseksi ulkomailla. Koska suomalaisen opetuksen taso on laadultaan hyvin korkeaa ja englannin kielen opiskelu aloitetaan jo varhain, voisi kielitaidon odottaa olevan tarpeeksi riittävää kv-vaihdon tai –harjoittelun suorittamiseksi. Monilla opiskelijoilla on tapana arvioida oma osaamisensa liian alhaiseksi, mutta löytyy varmasti myös niitä, jotka eivät esimerkiksi alhaisen motivaation vuoksi ole kehittäneet itselleen tarpeeksi hyvää englannin kielen taitoa. Kehittämishetkenä on, että opiskelijat voisivat testata kielitaitoaan englannin kielen opettajien laatimalla testillä. Testin tarkoituksena olisi selvittää, onko opiskelijan kielitaito tarpeeksi riittävää ulkomaan jakson suorittamiseksi.

Taloudelliset seikat olivat myös monen opiskelijan syynä siihen, ettei ulkomaan vaihtojaksolle ollut kiinnostusta hakeutua. Taloudellisiin asioihin koulu vaikuttaa jo tarjoamalla apurahan ulkomaan vaihtoon ja harjoitteluun lähtijöille, mutta muuten koulun on hankala vaikuttaa opiskelijoiden taloudellisiin seikkoihin. Stipendien hakemisesta ja saamisesta tiedottamista voisi lisätä, sillä niillä voi saada kerrytettyä suurenkin summan matkakassaan.

Käytännön järjestelyt olivat hyvin yleinen syy. Käytännön järjestelyillä voidaan tarkoittaa asuntoasioita, vakuutusten järjestelyä, stipendien hakemista ym. Monille voi koitua ongelmaksi se, että kotikaupunkiin jäävä asunto jäisi tyhjilleen ja vuokraa ei saa maksettua kahdesta asunnosta. Käytännön asiat on ulkomaille lähtijän itse ratkaistava, sillä koulun puolesta niihin on hankala puuttua.

Melko suuri osa oli mieltä, että mahdolliset kielteiset vaikutukset ovat syynä siihen, etteivät he ole kiinnostuneita lähtemään vaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille. Mahdollisia kielteisiä vaikutuksia on mm. opintojen pitkittyminen. Näyttäisi siltä, että opintojen pitkittyminen vaihtojakson johdosta on opiskelijoiden mielikuva asiasta. Joissain tapauksissa tietysti opiskeluaika voi pitkittyä, mutta sen voi välttää huolellisilla kurssivalinnoilla. Koulun tulisi hyväksyä lukea ulkomailla suoritettut opinnot joustavasti.

Moni oli listannut syyksi sen, ettei uskalla tai halua lähteä ulkomaan jaksolle yksin. Tämä seikka kuuluu myös niihin, jotka ovat koulun osalta melko vaikeasti kehitettävissä. Jos use-

ampia opiskelijoita saataisiin innostumaan lähtemään, niin ehkä tämän syyn listanneet saisivat luokkatoverin kaverikseen, joten heidän ei tarvitsisi pelätä maailmalle lähtemistä yksin.

Ei mielenkiintoista vaihto-opiskelukohdetta, jokin muu syy ja ei ole saanut tarpeeksi tietoa vaihtomahdollisuuksista olivat selvästi harvinaisempia. Näistä syistä koulu voi vaikuttaa vaihto-opiskelu kohteisiin ja tiedon saantiin kehittämällä omaa toimintaansa. Koska syyt olivat kuitenkin selvästi harvinaisempia, kehittämistyötä niiden tiimoilta ei kovinkaan paljoa ole tehtävissä. Jo aiemminkin mainitsin TeLin opiskelijoiden tyytymättömyyden vähäiseen yhteistyökorkeakoulu tarjontaan, joten sitä voisi kehittää.

Jokin muu syy kohdassa oli listattu yleinen vähäinen kiinnostus ulkomaille lähtöä kohtaan, joka on ymmärrettävää. Kaikki eivät ole kiinnostuneita kansainvälistymisestä. Lisäksi mainittu, että opiskelija omistaa eläimen, jota ei voi jättää Suomeen ulkomaan jakson ajaksi. Näitä syitä koulu ei voi kehittää tai poistaa.

Kiinnostuksen puutteesta johtuvia tekijöitä tarkasteltiin myös koulutusaloittain. Tulokset olivat hyvin samansuuntaisia, kuitenkin matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijoilla kielitaidon riittämättömyys ei ollut niin usein syynä kuin tekniikan ja liikenteen alan sekä hallinnon ja kaupan alan opiskelijoilla. Suurimmat kiinnostuksen puutteesta johtuvat tekijät TeLin ja HaKan alojen opiskelijoilla olivat sosiaaliset tekijät. Matkailu- ja ravitsemisalan opiskelijoiden suurimmiksi syiksi nousivat käytännön järjestelyt sekä sosiaaliset tekijät. Seuraavaksi suurimmat syyt TeLin opiskelijoilla olivat kielitaito ja käytännön järjestelyt, kun taas hallinnon ja kaupan alalla taloudelliset seikat ja kielitaito. Muut syyt olivat selvästi vähemmän suosittuja. Kuten aiemmin jo todettiin, sosiaalsiin tekijöihin, käytännön järjestelyihin ja taloudellisiin seikkoihin liittyviä syitä on koulun puolesta hyvin vaikeaa kehittää. Sen sijaan, mikäli syynä on liian alhainen kielitaito, voi sitä kehittää korostamalla kielitaidon merkitystä opiskelijavalinnoissa TeLin ja HaKan aloilla.

Opiskelijoita on vaikea saada hakeutumaan enemmän ulkomaan jaksoille, mikäli heillä on siihen joitain sosiaalisia syitä tai heiltä puuttuu yleinen kiinnostus kansainvälistymistä kohtaan. Opiskelijat olivat kokeneet saaneensa runsaasti tietoa kansainvälistymisestä, mutta markkinointia voisi yhä tehostaa ja kehittää ja saada sitä kautta opiskelijoiden mielenkiinto heräämään.

LÄHTEET

- Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. 2008. Kansainvälisyys. Saatavilla: http://www.arene.fi/sivu.asp?luokka_id=24&page_id=64&main=1 (Luettu 2.12.2008).
- Cimo kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus. 2009. Ohjelmat ja toiminnot. Saatavilla: <http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/ohjelmat-ja-toiminnot/ohjelmat-ja-toiminnot.htx> (Luettu 28.4.2009).
- Garam, I. 2005. Opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus ja työelämä. Työnantajien näkemyksiä ulkomailla opiskelun ja harjoittelun merkityksestä. Saatavilla: http://www.cimo.fi/dman/Document.phx/~public/Julkaisut+ja+tilastot/occasional/occasionalpaper1_2005.pdf (Luettu: 27.11.2008).
- Heikkilä, T. 1998. Tilastollinen tutkimus. 3. painos. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Holopainen, M. ja Pulkkinen P. 2008. Tilastolliset menetelmät. 5. painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2008 a. Kansainvälisen toiminnan suunnitelma.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2008 b. Opas kansainväliseen vaihtoon lähtijöille 2008 – 2009.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2008 c. Kansainvälisyys. Saatavilla: <http://www.kajak.fi/suomeksi/Opiskelijoille/Kansainvalisyys.iw3> (Luettu 27.11.2008).
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2009. International. Saatavilla: http://www.kajak.fi/in_english/International_.iw3 (Luettu 28.4.2009).
- Likitalo, H. & Rissanen, R. 1998. Tutkimusmenetelmät. Hakapaino Oy, Helsinki
- Opetusministeriö. 2008 a. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia 2009 – 2015.

Opetusministeriö. 2008 b. Koulutuksen kansainvälistyminen. Saatavilla: http://www.minedu.fi/OPM/Kansainvaelliset_asiat/Kansainvxlinen_yhteistyx_koulutukses_a/?lang=fi (Luettu: 12.11.2008).

Sirviö, J. 2009. Tutkimuksen perusteet luentomateriaalit.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. 1. painos. Vammala: kustannusosakeyhtiö Tammi

LIITTEIDEN LUETTELO

LIITE 1: KYSELYLOMAKE

LIITE 2: KAJAANIN AMK: N YHTEISTYÖKORKEAKOULUT MAAILMALLA

LIITE 3: FREKVENSSITÄULUKOT

LIITE 4: RISTIINTÄULUKOINNIT

LIITE 1: KAJAANIN AMK: N YHTEISTYÖKORKEAKOULUT MAAILMALLA

Insinöörikoulutus:

ENSICAEN, Caen, Ranska

Fachhochschule Südwestfalen, Meschede ja Soest, Saksa Fachhochschule Lausitz, Senftenberg, Saksa

Fachhochschule Nordwestschweiz, Windisch, Sveitsi

University of Huelva, Huelva, Espanja

Don State Technical University, Rostov-on-Don, Venäjä

Hochschule Aalen, Aalen, Saksa

Fachhochschule Lausitz, Saksa

Fachhochschule Südwestfalen, Meschede ja Soest, Saksa

University of Huelva, Huelva, Espanja

University of Northumbria at Newcastle, Newcastle, Iso-Britannia

Camosun College, Victoria, British Columbia, Kanada

Restonomi- ja tradenomikoulutus:

Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, Leeuwarden, Alankomaat

Katholiege Hogeschool Leuven, Heverlee, Belgia

Tallinn University, Tallinna (liikunta/matkailu), Viro

Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Espanja

University of Huelva, Huelva, Espanja

University of Limerick, Limerick, Irlanti

University of Iceland, Reykjavik, Islanti

University of Teesside, Tees Valley (erityisesti peliohjelmointi), Iso-Britannia

University of Central Lancashire, Preston, Iso-Britannia

The Robert Gordon University, Aberdeen, Iso-Britannia

Northumbria University, Newcastle, Iso-Britannia

Università degli studi di L'Aquila, L'Aquila, Italia

Università degli studi di Cassino, Cassino, Italia

FH Technikum Kärnten, Itävalta

FH Kufstein Tirol, Kufstein, Itävalta
Kansai Gaidai University, Osaka, Japani
Camosun College, Victoria, British Columbia, Kanada
Lethbridge College, Lethbridge, Alberta, Kanada
Jiangxi University of Finance and Economics, Nanchang, Kiina
Zhejiang University of Finance & Economics, Hangzhou, Kiina
University of Cyprus, Nikosia, Kypros
RISEBA - Riga International School of Economics and Business Administration, Riika, Latvia
International Business School at Vilnius University, Vilna, Liettua
Klaipeda College of Social Sciences, Klaipeda, Liettua
Vilnius Business College, Vilna, Liettua
Finnmark University College, Alta (matkailu), Norja
University of Rzeszów, Rzeszów, Puola
Université Pierre Mendès-France, Grenoble, Ranska
Université de Caen Basse-Normandie, Caen, Ranska
ESDES School of Management, Lyon, Ranska
Mittuniversitetet, Department of Social Sciences, Östersund. Ruotsi
Högskolan på Gotland, Visby, Ruotsi
Hochschule Albstadt-Sigmaringen, Albstadt-Sigmaringen, Saksa
Fachhochschule Giessen-Friedberg, Giessen, Saksa
Hochschule Harz (FH), Wernigerode, Saksa
Hochschule Heilbronn, Heilbronn, Saksa
Fachhochschule Lausitz, Lausitz, Saksa
Fachhochschule Neu-Ulm, Neu-Ulm, Saksa
Fachhochschule Südwestfalen (Meschede & Soest), Saksa
Hochschule Zittau/Görlitz (FH), Zittau ja Görlitz, Saksa
Westsächsische Hochschule (FH), Zwickau, Saksa
Fachhochschule Aalen, Aalen (tuotantotalous), Saksa
Fachhochschule Nordwestschweiz, Windisch, Sveitsi
Ceus School of Business, Nyköping Falster (matkailu), Tanska
Akdeniz University, Antalya (matkailu), Turkki
International Business School, Budapest, Unkari
King Sigismund College, Budapest, Unkari

Finlandia University, Hancock, MI, USA

Northern Michigan University, Marquette, MI, USA

Moscow State University of Technology 'Stankin', Moskova, Venäjä

Institute for Design-Technological Informatics RAS, Moskova, Venäjä

Tver College of Chemical Technology, Tver, Venäjä

St. Petersburg State Polytechnical University, Pietari, Venäjä

North-West State Technical University, Pietari, Venäjä

Petrozavodsk State University, Petroskoi ja Kostamuksen filiaali, Venäjä

Don State Technical University, Rostov-on-Don, Venäjä

LIITE 2: KYSELYLOMAKE

TUTKIMUS KAJAANIN AMK:N OPISKELIJOIDEN KIINNOSTUKSESTA KANSAINVÄLITYKSEEN

Kajaanin AMK haluaa innostaa useampia opiskelijoitaan lähemmään ulkomaille vaihtoon ja harjoitteluun saamaan mahtavia kokemuksia. Tämän kehittämiseksi teen opinnäytetyönäni kyselyn, jossa kartoitan syitä siihen, miksi osallistumishalukkuus ei ole kovin suuri. Toivon, että annatte hetken ajastanne ja vastaatte huolellisesti kysymyksiini. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

1. PERUSTIEDOT

Koulutusala: HaKa MaRa TeLi SoTeLi

Vuosi: _____ . Vuosikurssi _____

Sukupuoli: Nainen Mies

Oletko ollut kv-vaihdossa / -harjoittelussa? Kyllä En

2. OPISKELIJAVAIHTO

Oletko perehtynyt Kajaanin AMK:n tarjoamiin vaihtomahdollisuuksiin?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Onko Kajaanin AMK:n yhteistyökoulu tarjonta maailmalla mielestäsi tarpeeksi kattava?
 Ei lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Koetko, että vaihtopakso ulkomailta viivästyttäisi opintojasi?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Oletko saanut tarpeeksi tietoa vaihtomahdollisuuksista?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Oletko kokenut järjestetyt kv-infor tarpeeksi?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

3. HARJOITTELU ULKOMAILLA

Oletko saanut kannustusta harjoittelun suorittamiseksi ulkomailta?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Koetko, että harjoittelupaikan saaminen ulkomailta olisi helppoa?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Koetko, että kv-harjoittelusta on enemmän hyötyä tulevaisuudessa, kuin kotimaan harjoittelusta?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Jos koulu tarjoaisi useampia, valmiiksi neuvoteltuja kv-harjoittelupaikkoja, ohjaisiko se sinua enemmän lähemmään ulkomaille?
 Ei lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

Eisistiko harjoittelupaikan mieteluummin itse kuin käyttäisi koulun kontakteja?
 En lainkaan Hyvin vähän Jonkin verran Paljon Hyvin paljon En osaa sanoa

4. MUUTA

Tiedätkö miten hakea kv-vaihtoon?
 Kyllä En

Oletko kiinnostunut kotikansainvälisyydestä (esim. Kv-tutorointi)?
 Kyllä En

Oletko kiinnostunut suorittamaan osan kurssestasi englanniksi kotikoulussasi?
 Kyllä En

Oletko kiinnostunut lähemmään opiskelijavaihtoon tai harjoitteluun ulkomaille?
 Kyllä En

Jos vastast edelliseen kysymykseen En, niin rastiita syitä (voi olla useampia):
 Kieletaitoni ei ole mielestäni tarpeeksi riittävä
 Taloudelliset seikat
 Käytännön järjestelyt (Esim. asunto-asiat)
 Sosiaaliset tekijät (Esim. perhesuhteet... jne.)
 En uskalla / halua lähteä yksin
 Mahdolliset kielteiset vaikutukset (Esim. opintojen pitkittyminen)
 Koulu ei tarjoa mielenkiintoista vaihto-opiskelukohdetta
 Ulkomailta on hankalaa saada hyvä harjoittelupaikka
 En ole saanut tarpeeksi tietoa kansainvälistymismahdollisuuksista
 Jokin muu syy, mikä? _____

5. VAPAA SANA (KOMMENTTEJA, KEHITYSEHDOTUKSIA...)

KIITOKSIA VASTAUKSESTANNE!

LIITE 3: FREKVENSSITAUUKOT

Koulutusala

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	HaKa	40	41,2	41,2	41,2
	MaRa	14	14,4	14,4	55,7
	TeLi	43	44,3	44,3	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

Vuosikurssi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	81	83,5	88,0	88,0
	2	10	10,3	10,9	98,9
	3	1	1,0	1,1	100,0
	Total	92	94,8	100,0	
Missing	System	5	5,2		
Total		97	100,0		

Sukupuoli

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nainen	46	47,4	47,9	47,9
	Mies	50	51,5	52,1	100,0
	Total	96	99,0	100,0	
Missing	System	1	1,0		
Total		97	100,0		

kvkokemus

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	1	1,0	1,1	1,1
	En	92	94,8	98,9	100,0
	Total	93	95,9	100,0	
Missing	System	4	4,1		
Total		97	100,0		

perehtyminen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	6	6,2	6,2	6,2
	Hyvin vähän	30	30,9	30,9	37,1
	Jonkin verran	45	46,4	46,4	83,5
	Paljon	11	11,3	11,3	94,8
	Hyvin paljon	4	4,1	4,1	99,0
	En osaa sanoa	1	1,0	1,0	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

yhteiskoulutarjonta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	2	2,1	2,1	2,1
	Hyvin vähän	8	8,2	8,2	10,3
	Jonkin verran	34	35,1	35,1	45,4
	Paljon	37	38,1	38,1	83,5
	Hyvin paljon	2	2,1	2,1	85,6
	En osaa sanoa	14	14,4	14,4	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

opintojenviivästyminen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	5	5,2	5,2	5,2
	Hyvin vähän	19	19,6	19,8	25,0
	Jonkin verran	45	46,4	46,9	71,9
	Paljon	12	12,4	12,5	84,4
	Hyvin paljon	4	4,1	4,2	88,5
	En osaa sanoa	11	11,3	11,5	100,0
	Total	96	99,0	100,0	
Missing	System	1	1,0		
Total		97	100,0		

tiedonsaanti

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Hyvin vähän	10	10,3	10,3	10,3
	Jonkin verran	49	50,5	50,5	60,8
	Paljon	33	34,0	34,0	94,8
	Hyvin paljon	1	1,0	1,0	95,9
	En osaa sanoa	4	4,1	4,1	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

kvinfot

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	6	6,2	6,2	6,2
	Hyvin vähän	16	16,5	16,5	22,7
	Jonkin verran	27	27,8	27,8	50,5
	Paljon	31	32,0	32,0	82,5
	Hyvin paljon	12	12,4	12,4	94,8
	En osaa sanoa	5	5,2	5,2	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

Kannustuksen saaminen harjoittelun suorittamiseksi ulkomailta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	5	5,2	5,2	5,2
	Hyvin vähän	19	19,6	19,6	24,7
	Jonkin verran	50	51,5	51,5	76,3
	Paljon	19	19,6	19,6	95,9
	Hyvin paljon	3	3,1	3,1	99,0
	En osaa sanoa	1	1,0	1,0	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

Kokeeko kv-harjoittelupaikan saannin helpoksi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	7	7,2	7,2	7,2
	Hyvin vähän	19	19,6	19,6	26,8
	Jonkin verran	38	39,2	39,2	66,0
	Paljon	18	18,6	18,6	84,5
	Hyvin paljon	4	4,1	4,1	88,7
	En osaa sanoa	11	11,3	11,3	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

hyötykvharjoittelusta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	7	7,2	7,2	7,2
	Hyvin vähän	8	8,2	8,2	15,5
	Jonkin verran	27	27,8	27,8	43,3
	Paljon	32	33,0	33,0	76,3
	Hyvin paljon	13	13,4	13,4	89,7
	En osaa sanoa	10	10,3	10,3	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

valmiitharjoittelupaikat

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ei lainkaan	9	9,3	9,3	9,3
	Hyvin vähän	18	18,6	18,6	27,8
	Jonkin verran	29	29,9	29,9	57,7
	Paljon	25	25,8	25,8	83,5
	Hyvin paljon	10	10,3	10,3	93,8
	En osaa sanoa	6	6,2	6,2	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

harjoittelupaikan etsiminen itsenäisesti

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En lainkaan	20	20,6	20,6	20,6
	Hyvin vähän	35	36,1	36,1	56,7
	Jonkin verran	23	23,7	23,7	80,4
	Paljon	3	3,1	3,1	83,5
	Hyvin paljon	2	2,1	2,1	85,6
	En osaa sanoa	14	14,4	14,4	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

Tietääkö miten vaihtoon haetaan

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	69	71,1	71,9	71,9
	En	27	27,8	28,1	100,0
	Total	96	99,0	100,0	
Missing	System	1	1,0		
Total		97	100,0		

Kiinnostus kotikansainvälistymistoimintaa kohtaan

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	27	27,8	27,8	27,8
	En	70	72,2	72,2	100,0
	Total	97	100,0	100,0	

Kiinnostaako kurssien suorittaminen englannin kielellä vapaaehtoisesti

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	35	36,1	36,5	36,5
	En	61	62,9	63,5	100,0
	Total	96	99,0	100,0	
Missing	System	1	1,0		
Total		97	100,0		

Kiinnostaako kv-vaihtoon tai -harjoitteluun lähteminen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	45	46,4	47,4	47,4
	En	50	51,5	52,6	100,0
	Total	95	97,9	100,0	
Missing	System	2	2,1		
Total		97	100,0		

kielitaito

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	23	23,7	43,4	43,4
	Ei	30	30,9	56,6	100,0
	Total	53	54,6	100,0	
Missing	System	44	45,4		
Total		97	100,0		

taloudellisetseikat

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	19	19,6	36,5	36,5
	Ei	33	34,0	63,5	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

käytännönjärjestelyt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	19	19,6	36,5	36,5
	Ei	33	34,0	63,5	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

sosiaalisettekijät

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	36	37,1	69,2	69,2
	Ei	16	16,5	30,8	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

eiuskallayksin

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	12	12,4	23,1	23,1
	Ei	40	41,2	76,9	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

kielteisetvaikutukset

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	15	15,5	28,8	28,8
	Ei	37	38,1	71,2	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

eimielenkiintoistavaihtokohdetta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	6	6,2	11,3	11,3
	Ei	47	48,5	88,7	100,0
	Total	53	54,6	100,0	
Missing	System	44	45,4		
Total		97	100,0		

hankalaasaadapaikka

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ei	52	53,6	100,0	100,0
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

eitarpeeksitietoa

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	2	2,1	3,8	3,8
	Ei	50	51,5	96,2	100,0
	Total	52	53,6	100,0	
Missing	System	45	46,4		
Total		97	100,0		

jokinmuusyy

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kyllä	6	6,2	11,3	11,3
	Ei	47	48,5	88,7	100,0
	Total	53	54,6	100,0	
Missing	System	44	45,4		
Total		97	100,0		

LIITE 4: RISTIINTAULUKOINNIT

yhteiskoulutarjonta * Koulutusala Crosstabulation

			Koulutusala			Total
			HaKa	MaRa	TeLi	
yhteiskoulutarjonta	Ei lainkaan	Count	1	0	1	2
		% within yhteiskoulutarjonta	50,0%	,0%	50,0%	100,0%
		% within Koulutusala	2,5%	,0%	2,3%	2,1%
		% of Total	1,0%	,0%	1,0%	2,1%
	Hyvin vähän	Count	0	1	7	8
		% within yhteiskoulutarjonta	,0%	12,5%	87,5%	100,0%
		% within Koulutusala	,0%	7,1%	16,3%	8,2%
		% of Total	,0%	1,0%	7,2%	8,2%
	Jonkin verran	Count	11	2	21	34
		% within yhteiskoulutarjonta	32,4%	5,9%	61,8%	100,0%
		% within Koulutusala	27,5%	14,3%	48,8%	35,1%
		% of Total	11,3%	2,1%	21,6%	35,1%
	Paljon	Count	21	10	6	37
		% within yhteiskoulutarjonta	56,8%	27,0%	16,2%	100,0%
		% within Koulutusala	52,5%	71,4%	14,0%	38,1%
		% of Total	21,6%	10,3%	6,2%	38,1%
	Hyvin paljon	Count	1	0	1	2
		% within yhteiskoulutarjonta	50,0%	,0%	50,0%	100,0%
		% within Koulutusala	2,5%	,0%	2,3%	2,1%
		% of Total	1,0%	,0%	1,0%	2,1%
	En osaa sanoa	Count	6	1	7	14
		% within yhteiskoulutarjonta	42,9%	7,1%	50,0%	100,0%
		% within Koulutusala	15,0%	7,1%	16,3%	14,4%
		% of Total	6,2%	1,0%	7,2%	14,4%
Total	Count	40	14	43	97	
	% within yhteiskoulutarjonta	41,2%	14,4%	44,3%	100,0%	
	% within Koulutusala	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	41,2%	14,4%	44,3%	100,0%	

kiinnostus * Koulutusala Crosstabulation

			Koulutusala			Total
			HaKa (n=39)	MaRa (n=13)	TeLi (n=43)	
kiinnostus	Kyllä	Count	17	10	18	45
		% within Koulutusala	43,6%	76,9%	41,9%	47,4%
	En	Count	22	3	25	50
		% within Koulutusala	56,4%	23,1%	58,1%	52,6%
Total		Count	39	13	43	95
		% within Koulutusala	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Koulutusala * käytännönjärjestelyt Crosstabulation

			käytännönjärjestelyt		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	7	15	22
		% within Koulutusala	31,8%	68,2%	100,0%
		% within käytännönjärjestelyt	36,8%	46,9%	43,1%
		% of Total	13,7%	29,4%	43,1%
	MaRa	Count	3	1	4
		% within Koulutusala	75,0%	25,0%	100,0%
		% within käytännönjärjestelyt	15,8%	3,1%	7,8%
		% of Total	5,9%	2,0%	7,8%
	TeLi	Count	9	16	25
		% within Koulutusala	36,0%	64,0%	100,0%
		% within käytännönjärjestelyt	47,4%	50,0%	49,0%
		% of Total	17,6%	31,4%	49,0%
Total	Count	19	32	51	
	% within Koulutusala	37,3%	62,7%	100,0%	
	% within käytännönjärjestelyt	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	37,3%	62,7%	100,0%	

Koulutusala * sosiaalisettekijät Crosstabulation

			sosiaalisettekijät		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	16	6	22
		% within Koulutusala	72,7%	27,3%	100,0%
		% within sosiaalisettekijät	44,4%	40,0%	43,1%
		% of Total	31,4%	11,8%	43,1%
	MaRa	Count	3	1	4
		% within Koulutusala	75,0%	25,0%	100,0%
		% within sosiaalisettekijät	8,3%	6,7%	7,8%
		% of Total	5,9%	2,0%	7,8%
	TeLi	Count	17	8	25
		% within Koulutusala	68,0%	32,0%	100,0%
		% within sosiaalisettekijät	47,2%	53,3%	49,0%
		% of Total	33,3%	15,7%	49,0%
Total	Count	36	15	51	
	% within Koulutusala	70,6%	29,4%	100,0%	
	% within sosiaalisettekijät	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	70,6%	29,4%	100,0%	

Koulutusala * euskallayksin Crosstabulation

			euskallayksin		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	6	16	22
		% within Koulutusala	27,3%	72,7%	100,0%
		% within euskallayksin	50,0%	41,0%	43,1%
		% of Total	11,8%	31,4%	43,1%
	MaRa	Count	0	4	4
		% within Koulutusala	,0%	100,0%	100,0%
		% within euskallayksin	,0%	10,3%	7,8%
		% of Total	,0%	7,8%	7,8%
	TeLi	Count	6	19	25
		% within Koulutusala	24,0%	76,0%	100,0%
		% within euskallayksin	50,0%	48,7%	49,0%
		% of Total	11,8%	37,3%	49,0%
Total	Count	12	39	51	
	% within Koulutusala	23,5%	76,5%	100,0%	
	% within euskallayksin	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	23,5%	76,5%	100,0%	

Koulutusala * kielteisetvaikutukset Crosstabulation

			kielteisetvaikutukset		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	7	15	22
		% within Koulutusala	31,8%	68,2%	100,0%
		% within kielteisetvaikutukset	46,7%	41,7%	43,1%
		% of Total	13,7%	29,4%	43,1%
	MaRa	Count	1	3	4
		% within Koulutusala	25,0%	75,0%	100,0%
		% within kielteisetvaikutukset	6,7%	8,3%	7,8%
		% of Total	2,0%	5,9%	7,8%
	TeLi	Count	7	18	25
		% within Koulutusala	28,0%	72,0%	100,0%
		% within kielteisetvaikutukset	46,7%	50,0%	49,0%
		% of Total	13,7%	35,3%	49,0%
Total	Count	15	36	51	
	% within Koulutusala	29,4%	70,6%	100,0%	
	% within kielteisetvaikutukset	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	29,4%	70,6%	100,0%	

Koulutusala * eimielenkiintoistavaihtokohdetta Crosstabulation

			eimielenkiintoistavaihtokohdetta		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	2	20	22
		% within Koulutusala	9,1%	90,9%	100,0%
		% within eimielenkiintoistavaihtokohdetta	33,3%	43,5%	42,3%
		% of Total	3,8%	38,5%	42,3%
	MaRa	Count	0	4	4
		% within Koulutusala	,0%	100,0%	100,0%
		% within eimielenkiintoistavaihtokohdetta	,0%	8,7%	7,7%
		% of Total	,0%	7,7%	7,7%
	TeLi	Count	4	22	26
		% within Koulutusala	15,4%	84,6%	100,0%
		% within eimielenkiintoistavaihtokohdetta	66,7%	47,8%	50,0%
		% of Total	7,7%	42,3%	50,0%
Total	Count	6	46	52	
	% within Koulutusala	11,5%	88,5%	100,0%	
	% within eimielenkiintoistavaihtokohdetta	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	11,5%	88,5%	100,0%	

Koulutusala * hankalaasaadapaikka Crosstabulation

			hankalaasaadapaikka	
			Ei	Total
Koulutusala	HaKa	Count	22	22
		% within Koulutusala	100,0%	100,0%
		% within hankalaasaadapaikka	43,1%	43,1%
		% of Total	43,1%	43,1%
	MaRa	Count	4	4
		% within Koulutusala	100,0%	100,0%
		% within hankalaasaadapaikka	7,8%	7,8%
		% of Total	7,8%	7,8%
	TeLi	Count	25	25
		% within Koulutusala	100,0%	100,0%
		% within hankalaasaadapaikka	49,0%	49,0%
		% of Total	49,0%	49,0%
Total	Count	51	51	
	% within Koulutusala	100,0%	100,0%	
	% within hankalaasaadapaikka	100,0%	100,0%	
	% of Total	100,0%	100,0%	

Koulutusala * eitarpeeksitietoa Crosstabulation

			eitarpeeksitietoa		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	1	21	22
		% within Koulutusala	4,5%	95,5%	100,0%
		% within eitarpeeksitietoa	50,0%	42,9%	43,1%
		% of Total	2,0%	41,2%	43,1%
	MaRa	Count	0	4	4
		% within Koulutusala	,0%	100,0%	100,0%
		% within eitarpeeksitietoa	,0%	8,2%	7,8%
		% of Total	,0%	7,8%	7,8%
	TeLi	Count	1	24	25
		% within Koulutusala	4,0%	96,0%	100,0%
		% within eitarpeeksitietoa	50,0%	49,0%	49,0%
		% of Total	2,0%	47,1%	49,0%
Total	Count	2	49	51	
	% within Koulutusala	3,9%	96,1%	100,0%	
	% within eitarpeeksitietoa	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	3,9%	96,1%	100,0%	

Koulutusala * jokinmuusyy Crosstabulation

			jokinmuusyy		Total
			Kyllä	Ei	
Koulutusala	HaKa	Count	2	21	23
		% within Koulutusala	8,7%	91,3%	100,0%
		% within jokinmuusyy	33,3%	45,7%	44,2%
		% of Total	3,8%	40,4%	44,2%
	MaRa	Count	0	4	4
		% within Koulutusala	,0%	100,0%	100,0%
		% within jokinmuusyy	,0%	8,7%	7,7%
		% of Total	,0%	7,7%	7,7%
	TeLi	Count	4	21	25
		% within Koulutusala	16,0%	84,0%	100,0%
		% within jokinmuusyy	66,7%	45,7%	48,1%
		% of Total	7,7%	40,4%	48,1%
Total	Count	6	46	52	
	% within Koulutusala	11,5%	88,5%	100,0%	
	% within jokinmuusyy	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	11,5%	88,5%	100,0%	